

**İLKÖĞRETİM 6. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ
DERSİNDEKİ CİNSEL İÇERİKLİ KONULARA
YÖNELİK ÖĞRENCİ TUTUMLARI**

Mesude UYGUR
Yüksek Lisans Tezi
Danışman: Yrd. Doç. Dr. Şenay YAPICI
Ocak, 2012
Afyonkarahisar

T.C
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

İLKÖĞRETİM 6. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİNDEKİ
CİNSEL İÇERİKLİ KONULARA YÖNELİK ÖĞRENCİ
TUTUMLARI

Hazırlayan
Mesude UYGUR

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Şenay YAPICI

AFYONKARAHİSAR 2012

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “İlköğretim 6. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersindeki Cinsel İçerikli Konulara Yönelik Öğrenci Tutumları” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça’da gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

.../.../2012
Adı SOYADI
İmza

TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ ONAYI

JÜRİ ÜYELERİ

Tez Danışmanı : Yrd.Doç.Dr. Şenay YAPICI

Jüri Üyeleri : Prof.Dr. Mustafa ERGÜN

:Yrd.Doç.Dr. Nil DUBAN

İmza

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı tezli yüksek lisans öğrencisi Mesude UYGUR'un "**İlköğretim 6. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersindeki Cinsel İçerikli Konulara Yönelik Öğrenci Tutumları**" başlıklı tezini değerlendirmek üzere 23.01.2012 günü saat 10:30'da Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca yukarıda isim ve imzaları bulunan jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek kabul edilmiştir

Prof.Dr.Mehmet KARAKAŞ
MÜDÜR

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ

İLKÖĞRETİM 6. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİNDEKİ CİNSEL İÇERİKLİ KONULARA YÖNELİK ÖĞRENCİ TUTUMLARI

Mesude UYGUR

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

Ocak 2012

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Şenay YAPICI

Bu araştırma, 6. sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersindeki “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme” ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara ilişkin tutumlarını incelemek ve tutumlar arasında bazı değişkenler açısından anlamlı farklılıkların olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın örneklemini 2010–2011 eğitim-öğretim yılında Afyonkarahisar ili merkez ilçede bulunan, Osman Atilla İlköğretim Okulu, Kocatepe İlköğretim Okulu, Kazım Özer İlköğretim Okulu ve Mareşal Fevzi Çakmak İlköğretim Okulu’nun 6. sınıflarında okuyan 306 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın alt problemlerinden elde edilen puanların gruplar arası karşılaştırmaları için, bağımsız t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır.

Araştırmanın sonunda; öğrencilerin cinselliğe karşı olumlu ya da olumsuz bir tutum sergileyemedikleri, okulda bu üniteye geçen konuları öğrenmeye yönelik olumlu tutum sergiledikleri ve bu ünitenin Fen ve Teknoloji dersinde işlenmesine karşı olumsuz tutum sergiledikleri bulunmuştur. Öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara ilişkin tutumları arasında cinsiyet değişkenine göre erkek öğrenciler lehine ve ailenin geliri değişkenine göre 2500 TL üzeri gelir düzeyindekilerin lehine 0,05 düzeyinde anlamlı farklılık bulunmuştur. Diğer değişkenler açısından anlamlı farklılıklar yoktur.

Anahtar kelimeler: Cinsellik, Cinselliğe Karşı Tutum, Ergenlik, Fen ve Teknoloji Dersi.

ABSTRACT

6th GRADE PRIMARY STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS SEXUAL CONTENT IN SCIENCE AND TECHNOLOGY COURSE

Mesude UYGUR

**AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
THE INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF EDUCATIONAL SCIENCES**

January 2012

Advisor: Assistant Prof.Dr. Şenay YAPICI

This research aimed to examine 6th grade primary students' attitudes and behaviours related to sexual content of the concepts which are in "Reproductive, Growth and Development in Living Beings" unit in Science and Technology course and identify whether there were significant differences between the attitudes in terms of variables.

The research group consists of 306 students studying 2010–2011 education year in Osman Atilla Primary School, Kocatepe Primary School, Mareşal Fevzi Çakmak Primary School and Kazım Özer Primary School in the central district of Afyonkarahisar.

Comparisons between groups for the scores obtained from the research sub-problems, the independent simple t test and one way ANOVA were used.

The findings of the research revealed that students can't show positive or negative attitude towards sexuality, they show positive attitude towards learning this unit at school and they show negative attitude towards learning this topic in Science and Technology course.

Between students' attitudes concerning the sexual nature of the concepts and explanations in favor of male students according to gender and according to family income variables in favor of incomes which are 2500 TL above at 0,05 significant difference were found. There was no significant differences in terms of other variables.

Key words: Sexuality, Attitudes Towards Sexuality, Adolescent, Science and Technology Course.

ÖNSÖZ

Bu araştırma ilköğretim 6. Sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersindeki canlılarda üreme, büyüme ve gelişme ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalarla ilgili tutumlarını ölçmek amacıyla yapılmıştır.

Bu çalışmamda en başından beri büyük bir sabırla bana yol gösteren, destek olan, kendime örnek alacağım değerli danışmanım Yrd. Doç.Dr. Şenay YAPICI' ya teşekkürü bir borç bilirim.

İhtiyacım olan her an yanımda olan ve desteğini hiç esirgemeyen eşim Emre UYGUR'a ve bana maddi manevi destek olup beni en iyi şekilde yetiştiren annem Türkan TAVLI'ya ve babam Mehmet TAVLI'ya teşekkür ederim.

Mesude UYGUR

Ocak, 2012

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
YEMİN METNİ.....	iii
TEZ JÜRİSİ VE ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
ÖNSÖZ.....	vii
İÇİNDEKİLER.....	viii
TABLOLAR LİSTESİ.....	xi
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xiii
KISALTMALAR DİZİNİ.....	xiv
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

1.ERGENLİK DÖNEMİ VE ÖZELLİKLERİ.....	6
1.1.ERİNLİK: ERGENLİĞİN BAŞLARI.....	7
1.2.ORTA VE SON ERGENLİK.....	8
1.3.ERGENLİK SÜRECİ VE CİNSEL DEĞİŞİMLER.....	9
2.CİNSEL EĞİTİM	11
2.1. CİNSELLİK.....	11
2.2. CİNSEL EĞİTİM.....	13
2.3. TÜRKİYE'DE VE DÜNYA'DA CİNSEL EĞİTİM.....	15
3.İLKÖĞRETİM II. KADEME FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI.....	17
3.1. FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAPISI.....	17
3.2. FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ORGANİZASYON YAPISI.....	20

3.2.1. Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programında “ Bilgi”.....	21
3.2.2. Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programında“ Fen- Teknoloji-Toplum- Çevre”	21
3.2.3. Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programında “Bilimsel Süreç Becerileri.....	22
3.2.4. Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programında “Tutum ve Değerler”	23
4. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	26

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

1. ARAŞTIRMANIN MODELİ.....	32
2. EVREN VE ÖRNEKLEM.....	32
3. ÖLÇME ARACI VE VERİLERİN TOPLANMASI.....	32
3.1.ÖLÇME ARACININ GELİŞTİRİLMESİ.....	32
3.2. VERİLERİN TOPLANMASI.....	33
4. VERİLERİN ANALİZİ.....	33

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

1.ÖRNEKLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	38
2. ALT PROBLEMLERE İLİŞKİN BULGULAR	41
2.1.ÖĞRENCİLERİN ‘CANLILARDA ÜREME, BÜYÜME VE GELİŞME’ ÜNİTESİNDE GEÇEN CİNSEL İÇERİKLİ KAVRAM VE AÇIKLAMALARA KARŞI TUTUMLARININ GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ.....	41
2.2.ÖĞRENCİLERİN ‘CANLILARDA ÜREME, BÜYÜME VE GELİŞME’ ÜNİTESİNDE GEÇEN CİNSEL İÇERİKLİ KAVRAM VE AÇIKLAMALARA KARŞI TUTUMLARININ CİNSİYET DEĞİŞKENİNE GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI.....	44

2.3.ÖĞRENCİLERİN ‘CANLILARDA ÜREME, BÜYÜME VE GELİŞME’ ÜNİTESİNDE GEÇEN CİNSEL İÇERİKLİ KAVRAM VE AÇIKLAMALARA KARŞI TUTUMLARININ ANNENİN ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI.....	46
2.4.ÖĞRENCİLERİN ‘CANLILARDA ÜREME, BÜYÜME VE GELİŞME’ ÜNİTESİNDE GEÇEN CİNSEL İÇERİKLİ KAVRAM VE AÇIKLAMALARA KARŞI TUTUMLARININ BABANIN ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI.....	47
2.5.ÖĞRENCİLERİN ‘CANLILARDA ÜREME, BÜYÜME VE GELİŞME’ ÜNİTESİNDE GEÇEN CİNSEL İÇERİKLİ KAVRAM VE AÇIKLAMALARA KARŞI TUTUMLARININ ANNENİN MESLEĞİ DEĞİŞKENİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI.....	48
2.6.ÖĞRENCİLERİN ‘CANLILARDA ÜREME, BÜYÜME VE GELİŞME’ ÜNİTESİNDE GEÇEN CİNSEL İÇERİKLİ KAVRAM VE AÇIKLAMALARA KARŞI TUTUMLARININ BABANIN MESLEĞİ DEĞİŞKENİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI.....	49
2.7.ÖĞRENCİLERİN ‘CANLILARDA ÜREME, BÜYÜME VE GELİŞME’ ÜNİTESİNDE GEÇEN CİNSEL İÇERİKLİ KAVRAM VE AÇIKLAMALARA KARŞI TUTUMLARININ AİLENİN GELİRİ DEĞİŞKENİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI.....	50
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	52
KAYNAKÇA	55
EKLER.....	59

TABLolar LİSTESİ	Sayfa
Tablo 1. İlköğretim 6, 7 ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersinde Öğrencilere Kazandırılacak Bilimsel Süreç Becerileri.....	23
Tablo 2. 6, 7 ve 8. Sınıf Düzeyi İçin “Tutum ve Değer” Kazanımları.....	24
Tablo 3: İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı 6. Sınıf Canlılar ve Hayat Öğrenme Alanı, Ünite ve Önerilen Süreler	25
Tablo 4. İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı 6. Sınıf Canlılar ve Hayat Öğrenme Alanı İçerisindeki Ünite ve Alt Üniteler.....	26
Tablo 5. Maddelerin Faktör İçerisindeki Yük Değerleri.....	36
Tablo 6. 5’li Derecelendirme Ölçeği Puan Aralığı.....	37
Tablo 7. Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı.....	38
Tablo 8. Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Annelerinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı.....	38
Tablo 9. Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Babalarının Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı	39
Tablo 10. Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Annelerinin Mesleklerine Göre Dağılımı.....	39
Tablo 11. Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Babalarının Mesleklerine Göre Dağılımı.....	40
Tablo 12. Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Ailelerinin Aylık Gelirlerine Göre Dağılımı	40
Tablo 13. Öğrencilerin Cinsel İçerikli Kavram Ve Açıklamalara Karşı Tutumlarının Genel Dökümü.....	41
Tablo 14. Öğrencilerin Cinsel İçerikli Kavram Ve Açıklamalara Karşı Tutumlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Bağımsız Gruplar t- Testi Sonuçları.....	45

Tablo 15. Öğrencilerin Cinsel İçerikli Kavram Ve Açıklamalara Karşı Tutumlarının Annenin Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları.....	46
Tablo 16. Öğrencilerin Cinsel İçerikli Kavram Ve Açıklamalara Karşı Tutumlarının Babanın Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları.....	47
Tablo 17. Öğrencilerin Cinsel İçerikli Kavram Ve Açıklamalara Karşı Tutumlarının Annenin Mesleği Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları.....	48
Tablo 18. Öğrencilerin Cinsel İçerikli Kavram Ve Açıklamalara Karşı Tutumlarının Babanın Mesleği Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları.....	49
Tablo 19. Öğrencilerin Cinsel İçerikli Kavram ve Açıklamalara Karşı Tutumlarının Ailenin Geliri Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonuçları.....	50
Tablo 20. Öğrencilerin ‘Canlılarda Üreme, Büyüme Ve Gelişme’ Ünitesinde Geçen Cinsel İçerikli Kavram Ve Açıklamalara Karşı Tutumlarının Ailenin Geliri Değişkenine Göre Tukey Testi.....	51

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 1. Adolesan Dönemde Bazı Doku ve Organlarda Büyüme	9
Şekil 2: Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı'nda Ünite Kazanımları ile FTTÇ, BSB ve TD Öğrenme Alanlarına Ait Kazanımların Birbirine Örülmesi.....	20
Şekil 3: Fen-Teknoloji-Toplum-Çevre Etkileşimlerini Gösteren Elmas Modeli	22

KISALTMALAR DİZİNİ

Akt. : Aktaran

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

FTTÇ : Fen-Teknoloji-Toplum-Çevre ilişkileri

BSB : Bilimsel Süreç Becerileri

TD : Tutum ve Değerler

CYBH: Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar

GİRİŞ

Cinsellikle ilgili algılar, cinsel duygular cinsel davranışlar ve cinsel sorunlar bireyin çocukluğunu, ergenliğini gençliğini kısaca bütün yaşamını etkileyebilmektedir. Cinsellik her insanı ilgilendiren, hem beden hem de ruh sağlığı açısından insan üzerinde büyük etkileri olan, bununla beraber çözülmesi zor toplumsal sorunlara sebebiyet verebilen hassas bir konudur ve sağlığımızın en temel olgularından biridir (Poroy, 2005).

Cinsellik gerçekten bireyin yaşamının önemli bir parçasıdır. Kim olduğunuza, nereden geldiğinize ve kendi cinsel deneyimlerinize bağlı olarak pek çok farklı şekilde tanımlanabilir. Cinsellik aşk, üreme, tatmin, toplumsal cinsiyet rolleri, kimlik ve sağlığa ilişkin adetleri içerebilir. Cinsellik aynı zamanda utanma, korku, suçluluk, fonksiyon bozukluğu, enfeksiyon, şiddet ve güç ile de ilgilidir. Cinsellik farklı şekillerde ifade edilir. Cinsel gelişim pek çok kişinin anladığı gibi sadece cinsel organların gelişimi demek değildir. Cinsellik; sosyal, kültürel, duygusal, biyolojik ve fiziksel bir olaydır. Değerlerimiz, tutumlarımız, davranışlarımız, fiziksel görünümümüz, inanışlarımız, duygularımız, kişiliğimiz, sevdiğimiz ve sevmediğimiz şeyler, kişiliğimiz ve sosyalleşme alanlarımızla şekillenir. Cinsellik doğum öncesi başlayıp ömür boyu sürer ve etik, kültürel ve ahlaki faktörlerden etkilenir (Türkiye Üreme Sağlığı Programı, 2007).

İnsanın cinsel gelişiminde ergenlik dönemi önemli bir yere sahiptir. Ergenlik dönemi insan hayatında fiziksel, ruhsal ve sosyal gelişim açısından son derece önemli yere sahip bir evredir. Bu dönem çocukluktan çıkıp erişkinliğe adım atmakta olan bireylerin yeni yetenekler edindiği ve birçok değişimle karşı karşıya kaldığı hızlı bir gelişme evresidir. Ergenin kendini tanıması, cinsel kişilik ve rollerinin gelişmesi ve öğrenmesi ile bu dönemde cinsel yaşam başlamaktadır.

Ergenlerin cinsellik ile ilgili bilgi eksikliğinin, karşılaştıkları riskleri artırdığı düşüncesi ile pek çok ülkede örgün eğitim kurumlarında cinsel eğitim uygulamaları gündeme gelmiştir. Ergenlere verilecek cinsel eğitim bir yandan büyüme, olgunlaşma ve cinsel kimliğini kazanma aşamalarında karşılaşılabilecekleri riskleri azaltırken, diğer taraftan cinsellikle ilgili olumlu değer ve tutumlar geliştirme, cinsel davranışlarda daha akılcı ve sorumlu seçimler yapma gibi becerilerin gelişimine de katkı sağlayacaktır. Bununla birlikte fiziksel ve psikolojik olarak sağlıklı bireyler yetiştirmek, sağlıklı bir toplum yapısının oluşumu açısından da önemlidir (Güler ve Yöndem, 2007).

Henüz ergenlik döneminin ilk yıllarında ergenlerin cinsel içerikli konu ve kavramlara karşı tutumlarının belirlenmesi, sağlıklı bireylerin yetiştirilmesi ve sağlıklı bir toplumun oluşturulması için yapılan eğitim çalışmalarında bir yol gösterici olacaktır.

1. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırma, 6. sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersindeki “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme” ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara ilişkin öğrenci tutumlarını incelemek amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla aşağıda yer alan problem cümlesi ve alt problemlere cevap aranmıştır.

2. PROBLEM CÜMLESİ

İlköğretim 6. sınıf Fen ve Teknoloji dersinin “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme” ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı öğrencilerin tutumu nedir ve bu tutum bazı değişkenler açısından anlamlı farklılık göstermekte midir?

2.1. ALT PROBLEMLER

1. İlköğretim 6. sınıf Fen ve Teknoloji dersinin “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme” ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı öğrencilerin tutumu nedir?

2. Öğrencilerin “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme” ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık var mıdır?

3. Öğrencilerin “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme” ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında annenin öğrenim durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık var mıdır?

4. Öğrencilerin “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme” ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında babanın öğrenim durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık var mıdır?

5. Öğrencilerin “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme” ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında annenin mesleği değişkeni açısından anlamlı bir farklılık var mıdır?

6. Öğrencilerin “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme” ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında babanın mesleği değişkeni açısından anlamlı bir farklılık var mıdır?

7. Öğrencilerin “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme” ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında ailenin geliri açısından anlamlı bir farklılık var mıdır?

2.2.HİPOTEZLER

1. Öğrencilerin “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme” ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında cinsiyet değişkenine göre 0, 05 düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır.

2. Öğrencilerin “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme” ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında annenin öğrenim durumu değişkeni açısından 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır.

3. Öğrencilerin “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme” ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında babanın öğrenim durumu değişkeni açısından 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır.

4. Öğrencilerin “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme” ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında annenin mesleği değişkeni açısından 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır.

5. Öğrencilerin “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme” ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında babanın mesleği değişkeni açısından 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır.

6. Öğrencilerin “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme” ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında ailenin geliri açısından 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır.

3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Ergenlik, on bir ya da on iki yaşlardan yirmi, yirmi bir yaşına kadar sürmekte ve büyük değişimler yaşanmaktadır. İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin 11–12 yaşlarında olduğu düşünülürse bu dönem çocukluktan ergenliğe geçişin başlangıcıdır. Böyle bir dönemde Fen ve Teknoloji dersindeki “İnsanda Üreme Büyüme ve Gelişme” konusu, çocuğun cinsel kavramlarla karşılaşması ve cinsel eğitimi açısından büyük önem taşımaktadır.

Bu çalışma ile ergenlik döneminin başında olan öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersinde geçen cinsel konulara karşı tutumları araştırılmış olacaktır. Araştırmanın sonuçları 6. sınıf Fen ve Teknoloji dersi “İnsanda Üreme Büyüme ve Gelişme” konusunun amaçlarının irdelenmesinde ve bu konunun derste işlenişi sırasında karşılaşılabilecek durumların kestirilmesinde faydalı olacaktır.

4. SINIRLILIKLAR

1. Bu araştırmanın örneklemini; Afyonkarahisar ili merkez ilçe ilköğretim okullarının 6. sınıfında okuyan 306 öğrenci ile sınırlıdır.

2. Araştırma verileri, araştırmacı tarafından geliştirilen Fen ve Teknoloji dersinin Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme ünitesinde geçen cinsel içerikli konulara yönelik 19 itemlik tutum anketi ile sınırlıdır.

5. SAYILTILAR

Öğrenen bireyin derse ve konulara karşı tutumu, öğrenme hızını ve öğrenmenin kalıcılığını etkiler.

6. TANIMLAR

Ergenlik dönemi: Çocukluk ile yetişkinlik arasındaki bedensel, duygusal ve bilişsel değişikliklerle belirlenmiş ve ortalama 11/12 – 20/21 yaş arasında olan ara dönem (CETAD, 2007).

Cinsiyet (sex): İnsanoğlunu kadın ve erkek olarak tanımlayan biyolojik özelliklerin bütünü (<http://www.who.int/gender/whatisgender/en/>).

Cinsel gelişim: Bireyin cinsel büyümesi, bu duruma karşı sağlıklı tutum takınması, cinsel sorunu yenebilmesi ve olumsuz cinsel dürtülerini kontrol altına alabilmesinde bilgili ve becerikli olması (Başaran, 1980).

Tutum: Tutum “en geniş anlamıyla, bireyin psikolojik bir değer içeren nesne veya konular karşısında vaziyet alma biçimidir” (Tolan, akt. Gömleksiz, 2003:216).

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde ergenlik dönemi ve özellikleri, cinsel eğitim, İlköğretim II. Kademe Fen ve Teknoloji dersi öğretim programının temel yapısı ve ilgili araştırmalar ana başlıkları ve bunların alt başlıklarıyla literatür taramasından elde edilen bilgilere yer verilmiştir.

1. ERGENLİK DÖNEMİ VE ÖZELLİKLERİ

Ergen sözcüğü Latince büyüme olgunlaşmak anlamına gelen “adolescere” fiilinin kökünden gelmekte olup Batı literatüründeki “adolescent” karşılığı olarak kullanılmıştır. Yapısı gereği bir durumu değil bir süreci ifade etmektedir (Yavuzer, 1993). Kulaksızoğlu (2000) ergenliği; “ İnsanda bedence, boyca büyümenin hormonal, cinsel, sosyal, duygusal, kisisel ve zihinsel değişme ve gelişmelerin olduğu, buluşla başlayan ve bedence büyümenin sona ermesiyle sonlandığı düşünülen özel bir evre” olarak tanımlamaktadır.

Ergenlik sürecinin biyolojik değişiklikleri her çocuk için geçerli olsa da başlangıç zamanı için kesin bir değer vermek güçtür. Ayrıca bu değişikliklerin zamanlaması, süresi, ölçüsü ve özel yansımaları; cinsiyete, genetik ve çevresel faktörlere göre farklılıklar gösterebilmektedir (Çok, 1994; Öztürk, 2007).

Bedensel değişimlerin sıklıkla, kızlarda 10–12 yaşları arasında, erkeklerde ise 12–14 yaşları arasında ortaya çıktığı belirlenmektedir. Kızlar erkek çocuklara göre genellikle bu döneme 1–2 yıl daha erken girerler. Her çocuk bu döneme diğerlerinden farklı, daha erken ya da geç girebilir (CETAD, 2007).

Bu dönemin en belirgin özelliği fiziksel değişimin bilişsel ve duyuşsal değişimden daha çok öne çıkmasıdır. Fiziksel değişimin öne çıkması somut ve algılanabilir olduğu için, başta ergen olmak üzere, herkesin dikkatini çekmektedir. Ancak diğer alanlarda da meydana gelen değişimler fiziksel değişimlerden daha az önemli değildir. Bireyin önceki gelişim dönemlerinde meydana gelen aksaklıkların yansıdığı ilk ve en önemli basamak ergenlik dönemi olduğu için yaşanan değişimde daha sancılı olabilmektedir (Yapıcı ve Yapıcı, 2010: 82).

Ergenlik dönem hızlı ve sürekli bir gelişim ve değişim dönemidir. Anne-babası ve çevresi tarafından ne tam yetişkin ne de çocuk olarak algılanan ergen kişi bu dönemde

ebeveyne olan bağımlılığın sınırlanıp aile dışındaki karşı cinsten kişilerle olgun ilişkiler kurabilmeyi öğrenme çabasıdır. Bu dönemde ebeveynlerle yaşanan çatışmalar, genellikle anne-babaların çocuklarına yükledikleri anlamla ilişkilidir. Bu dönemde ergenin kendisine sorduğu esas soru “ben kimim” sorusudur. Bu sorunun cevabı bireyin kendisini koyacağı bir yer araması, bir aitlik bulması ile ilgilidir. Önceki dönemlerdeki yaşanmışlıkların somut yansımalarının olması ve olumlu yaşantılarla desteklenmesi, ergenlik döneminde, ben kimim sorusunun cevabını kolaylaştırırken, önceki dönemlerdeki aksamalar ve sorunlar bireyin bu dönemde yaşadığı karmaşayı ve oluşacak yıkıntıların miktarını da arttırabilir (Gençtan, 1998; Kulaksızoğlu, 2000; Yapıcı ve Yapıcı, 2010).

Ergenlik dönemi üç kısımda incelenir: Erinlik veya ilk ergenlik, orta ergenlik ve son ergenlik.

1.1 ERİNLİK: ERGENLİĞİN BAŞLARI

Erinlik, ergenliğin başlarındaki biyolojik-cinsel gelişme dönemidir (Kulaksızoğlu, 2000). Ergenliğin başları olan bu ilk yıllarda (10–14 yaş) ergenler daha çok fiziksel değişimleriyle ilgilenmektedirler ve bu durumu özümsemeye çalışırlar. Ayrıca hala bağımlı oldukları ebeveynlerden bağımsızlaşma çabaları baş göstermektedir. Lewis ve Volkmar’a göre bir arayış içinde olan ergen, aile dışındaki kişilerden - öğretmenleri, rock yıldızları hatta bazı suçluları - kendisine model olarak almaktadır. Tartışmalar, gözyaşlarına boğulma ve bunların aralarına serpilmiş hayal kurma anları siktir (Karamustafalıoğlu ve Özçelik, 2002).

Erinliğin başladığını belirleyen ilk işaret iştah artışı ve hızlı kilo alımıdır. Erinlikte hızlı bir büyüme görülür (Kulaksızoğlu, 2000).

Erinlikte 12–13 yaşlarındaki kızlar, akranları olan erkeklere göre ortalama olarak daha uzun ve kiloca ağırdırlar. 15 yaşlarından sonra kızlar ve erkeklerin boyca ve ağırlıkça farklılıkları erkeklerin lehine değişmeye başlar. Erkekler daha uzun daha kaslı ve kızlardan daha yağsız olurlar. Ortalama erinlik öncesi kız ve erkek arasındaki küçük fiziksel farklar büyür (Kulaksızoğlu, 2000; Çok, 1994: 907).

Bu evre insanın cinsiyet yeteneklerini kazandığı gelişim evresidir. Kızlar ilk ayhali dönemini yaşarlar. İlk menstrual döngülerde kızların yumurtalıkları genellikle yumurta bırakmaz, yani henüz üreyemezler. Benzer şekilde, erkekler meni sıvısının ilk boşalımını, testisleri üreme için yeteri kadar olgun sperm üretmeden önce yaşarlar. Bununla beraber, birkaç ay içinde her iki cinsin üyeleri üreyebilir ve fiziksel olarak üreme yeteneğini

kazanabilir. Erinlik bir taraftan çocukluk diğer taraftan ergenlikle çakışan bir dönemdir. İki ile dört yıl arasında bir süreci kapsamaktadır. Bunun yanı sıra erinlik fiziksel ve psikolojik değişmelerin çok hızlı olduğu bir dönemi içermektedir (Temel ve Aksoy, 2001; Çok, 1994 :907).

1.2. ORTA VE SON ERGENLİK

Orta ergenlik yıllarında (15–17 yaş) ergen, arkadaşlarına yönelir, iç dünyasındaki belirsizlik duygularıyla başa çıkabilmek için, dış dünyada kesinlik ve güven arar. Alkol ve madde kullanımı, sürekli test etme davranışları gibi davranışlar ortaya koyar. Başlangıçta geçmiş ve gelecek ile ilgili uğraşısı yoktur. Yakınlık ihtiyacı ve dolayısıyla uzun süreli ilişkiler kurmak önem kazanır, bu yüzden karşıdakinin ne hissettiğini anlama ihtiyacı gittikçe artar. Ancak ebeveynlerini sürekli eleştirir. Bu belki de onlara atfedilen gücü azaltmaya yöneliktir. Ergen, kendisinin doğru, bağımsız ve ayrı bir birey olduğunu kanıtlamak için ebeveynin sürekli "orada" olmasını ister. Öte yandan hatalarıyla ilgili kendilerini de fazlaca eleştirir. Öfke patlamaları, bağırıp çağırılmalar ve gözyaşları yerini sessiz bir negativizme bırakmıştır.

Bu yıllarda ergenin ihtiyacı olan; aile dışında 3–4 yıl süren kalıcı ilişkiler, yeni davranışlara hem destek veren, hem de gereken sınırı koyabilen ebeveynler, yetenekleri araştırmak için artmış özgürlük, diğer bir kişi için sorumluluk alma fırsatlarıdır (Lewis ve Volkmar, akt. Karamustafaloğlu ve Özçelik, 2002).

Geç ergenlikte (18–23 yaş) ise ergenin davranışları biraz daha yetişkin gibidir, yani ebeveynlerle olan ilişkisini bir "erişkin gibi" sağlayabilir (Karamustafaloğlu ve Özçelik, 2002).

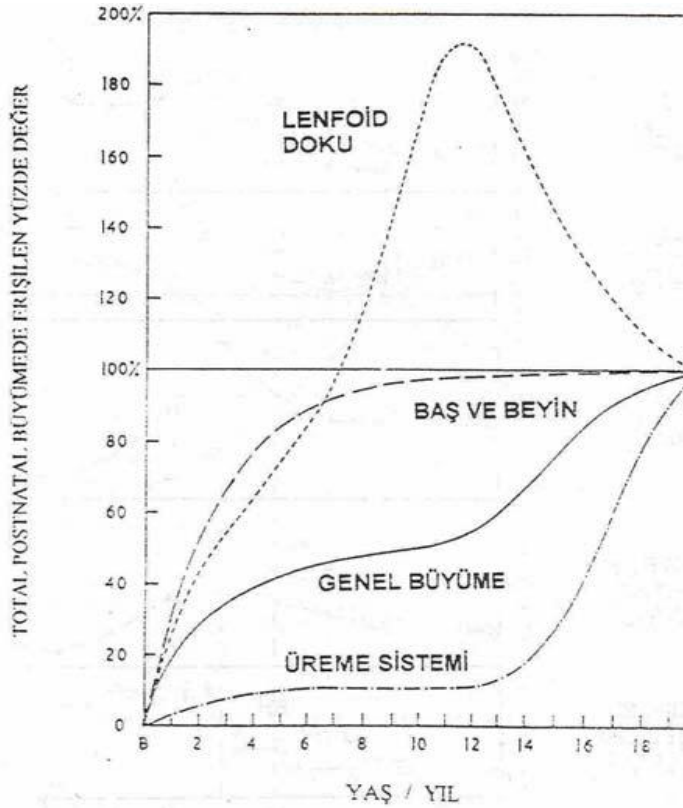
Son ergenlik dönem kişiliğin mücadele edinilen ve ayrılık dönemidir. Birey erken ve orta ergenlikte destekleyici bir aile ve arkadaş grubunda bulduysa bu dönemi de başarıyla atlatacak ve yetişkin dönem için sorumluluklarını edinebilecektir (Türkiye Üreme Sağlığı Programı, 2007).

Son ergenlikte, yani fiziksel olgunlaşma sürecinin büyük ölçüde tamamlandığı ileriki ergenlik yıllarında genç insanların çoğu daha az rahatsız ve karamsardır, değişen bedenleri ile daha barışıktırlar ve daha az stres altındadırlar (Çok, 1994).

1.3 ERGENLİK SÜRECİ VE CİNSEL DEĞİŞİMLER

Ergenlik sürecinin en önemli değişimlerinden birisi hızlı fiziksel büyümedir. Ergen kişi kısa bir sürede erişkin boyutlarına varır. Kız ve erkeklerde vücut boyutları ve vücut şeklinde olan değişiklikler farklı zamanda ve farklı hızda meydana gelmektedir (Türkiye Üreme Sağlığı Programı, 2007)

Ergenlik döneminde iskelet sistemi, organlar, bezler, yağ ve kas dokularında büyüme gözlenir. Değişik organ ve dokular için büyüme hızı farklıdır. En hızlı büyüme üreme organlarında olmakta, beyin ise hiç büyümektedir. Bu dönemde ergen yetişkin boyunun %96'sına ulaşmaktadır (Şekil 1).

Şekil 1. Adolesan Dönemde Bazı Doku ve Organlarda Büyüme (Kınık E. Adolesan Dönemde Fiziksel Büyüme ve Cinsel Gelişme. Katkı Pediatri Dergisi. Cilt 21, Sayı 6, 721, Ankara, 2000.)

Ergenlikte önce eller ve ayaklar, bunu takiben kol ve bacaklar ve en son kalça ve göğüste büyüme olur. Eller ve ayakların bedeninin diğer bölümlerine göre daha çabuk büyümesi geçici bir sakarlık ve beceriksizliğe neden olur. Sakarlık ve beceriksizlik durumu birey değişen vücuduna uyum sağladığında giderilecektir. Büyüme atılımı ile beraber kızlar ve erkekler cinsiyete özgü şekil ve oranlar kazanırlar. Erkeklerde omuzlar kalçaya göre daha

fazla genişlerken, kızlarda kalçalar omuz ve bele oranla daha çok genişler (Türkiye Üreme Sağlığı Programı, 2007; CETAD, 2007).

Kızlar ve erkekler arasındaki küçük fiziksel farklar büyür. Her iki cinsiyette de cinsel olgunlaşmanın başlangıcı olan birincil ve ikincil cinsiyet özellikleri görülür. Birincil cinsiyet özellikleri üreme organlarındaki değişiklikleri, ikincil cinsiyet özellikleri ise beden yapısındaki değişiklikleri kapsar.

Kızlarda fizyolojik üreme kabileyitinin kazanılmasının ilk fiziksel belirtisi genellikle memelerin büyümesidir. Memelerde büyüme kanda kadınlık hormonlarının düzeyinin yükselmesiyle başlar. Meme gelişmesi en erken 8-9, en geç 13 ve genellikle 11 yaşında başlar. Memelerin gelişmeye başlaması ile birlikte cinsel organ bölgesinde kıllanma başlar. Önceleri seyrek ve ince olan tüyler daha sonra çoğalır, kalınlaşır ve koyu bir renk alır. Aynı zamanda koltuk altlarında kıllanma da ortaya çıkar. Kıllanmanın en erken görülme yaşı 9, en geç yaşı 13-14 ve sıklıkla 11 yaşdır (Ercan, 2008; CETAD, 2007: 13).

Kızlarda meme gelişimini ve boy uzama atağını takiben ilk adet kanaması görülür. Adet döngüsünün normale dönmesi yaklaşık bir yıl alır. Boy uzaması, kilo alma, yağlanma, kalçaların genişlemesi gibi değişiklikler ile vücut cinsiyete uygun şeklini almaya başlar (CETAD, 2007).

Erkeklerde fizyolojik üreme kabileyitinin kazanılmasının ilk fiziksel belirtisi testis hacimlerinin artmasıdır. Daha sonra penisin gelişimi, cinsel organlarda kıllanma, boyda uzama atağı, sakalların görülmesi takip eder (Ercan, 2008; Çok, 1994). Erkekler kızlara göre daha kaslı olup, omuzlar geniş kalçaları dar ve gövdeleri nispeten uzun bir vücut şekli kazanırlar.

Ergenlik döneminde ergenlerin fiziksel değişimlerine cinsel davranışlarındaki değişiklikler de eklenir. Ergenin cinsel davranışı erişkin dönemdeki cinselliğine hazırlık, merak ve deneme yanılma dönemi niteliğindedir. Ergen bir taraftan cinselliğinin farkında olup etkilerini sorgulamakta, öte yandan bu sorgulamanın verdiği tedirginliği yaşamaktadır. Çoğu zaman kendi bedenine ilgi ile başlayan bu süreç, çevresindeki kişilere yönelen cinsel bir merakla devam eder (CETAD, 2007).

Ergenlik döneminde ergenin cinsel gelişimi ile birlikte karşı cinse olan ilgisi de artmakta ve duygusal arkadaşlıkları başlamaktadır. Ergenin kendini keşfetmesi, cinsel kişilik ve rollerinin gelişmesi ile bu dönemde cinsel yaşam başlamaktadır (Türkiye Üreme Sağlığı Programı, 2007).

Ergenlik döneminde, gencin cinsel yapısı ve yeterliliği konusunda önce bazı soruları, kuşkuları olabilir. Kendi cinsel yapısını, yeterlilik ve gücünü, düşüncede ya da eylemde, başkaları ile karşılaştırır. Bu konuda başkalarınca da nasıl görüldüğünü merak eder. Kendini sorgular; yarışmaya kalkar. Zamanla, sağlıklı gencin bu tür sorgulamaları, yarışmaları, kuşkuları azalır. Kendi cinsel yapısının ve yeterliliğinin gerçekçi kabullenışı ile “cinsel kimlik duygusu” olgunlaşır (Set, Dağdeviren ve Aktürk, 2006).

2. CİNSEL EĞİTİM

2.1 CİNSELLİK

İnsan cinselliği ve cinsel sağlık için kullanılan kavramlar farklı toplumlarda yaşayan değişik kültürlerdeki bireyler için farklı anlamlar kazanabilir. Ancak bu kavramların genel olarak tüm toplumlarda kabul edilen açık bir şekilde tanımlamaları yapılmıştır.

Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımına göre (2002),

“ Cinsellik insan hayatının merkezinde yer alan öğelerden biridir ve seks, toplumsal cinsiyet kimliklerini ve rollerini, cinsel yönelimi, erotizmi, zevki, yakınlığı ve üremeyi içerir. Cinsellik düşüncelerde, fantezilerde, arzularında, inançlarda, tutumlarda, değerlerde, davranışlarda, uygulamalarda, kimlik ve ilişkilerde yaşanır ve ifade edilir. Cinsellik bu boyutların hepsini içerse de bunların hepsi yaşanmaz veya ifade edilmez. Cinsellik biyolojik, psikolojik, sosyal, ekonomik, siyasi, kültürel, etik, yasal, tarihsel, dini ve ruhsal etkenlerin etkileşiminden etkilenir” (Türkiye Üreme Sağlığı Programı, 2007: 70).

Tanımdan da anlaşılacağı gibi cinsellik insan için önemli bir unsur olup, sadece fizyolojik ya da biyolojik olarak tek bir boyutta değil insan yaşamının birçok yönünde etkili olan bir kavramdır.

Cinsellik yalnızca insanın gelişimini sağlayan bir gereklilik değil, bunun yanında çoğu kez engellenemeyen bir içgüdüdür. İnsanlar ilk çağlardan bu yana hem üremek ve gelişimlerini sağlamak hem de yaşamlarını zenginleştirmek için her şartta cinselliklerini devam ettirmeye çalışmışlardır (Şatıroğlu, 2008).

Cinsellik bizim insan olarak ne olduğumuzun bir ifadesidir. Değerlerimiz, tutumlarımız, davranışlarımız, fiziksel görünümümüz, inanışlarımız, duygularımız, kişiliğimiz, sevdiğimiz ve sevmediğimiz şeyler, kişiliğimiz ve sosyalleşme alanlarımızla şekillenir. Cinsellik doğum öncesi başlayıp ömür boyu devam eder ve etik, kültürel ve ahlaki faktörlerden etkilenir. Üremeyi, cinsel zevk almayı ve vermeyi içerir. Cinsellik tamamen duyuya dayalı bir deneyimdir ve yalnızca cinsel organları değil tüm bedeni ve aklı içerir (Türkiye Üreme Sağlığı Programı, 2007: 70).

Cinsellik insan sağlığının bir parçasıdır. Cinsel sağlık da insanın bütünüyle sağlıklı bir birey olabilmesinde önemli bir yer tutar. Dünya sağlık teşkilatının 1974 yılında yaptığı tanıma göre cinsel sağlık; “ cinsel bir varlık olan insanın sadece bedensel değil, duygusal, düşünsel ve sosyal bütünlüğünü sağlayan, kişilik gelişimi iletişim ve sevginin paylaşımını pozitif yönde zenginleştiren ve arttıran sağlıklılık hali” olarak belirlenmiştir (akt. Şatıroğlu, 2008: 41).

Dünya Sağlık Örgütü ise cinsel sağlığı “cinsel yaşamın bedensel, ruhsal, zihinsel ve sosyal açıdan bir bütün olarak ele alınması yoluyla kişilik, iletişim ve sevginin olumlu yönde zenginleşmesi ve güçlenmesi olarak tanımlamaktadır” (PAHO and WHO; akt. Gölbaşı, 2003). Bu tanımlarda da değinildiği gibi cinsel sağlık çok boyutluluğu yani sadece bedensel değil, psikolojik ve sosyal boyutları da kapsar. Ayrıca kişilik gelişimi, iletişim ve sevginin paylaşımında önemli ve pozitif yönde bir yere sahiptir.

Cinsel sağlığa önem verilmesi sorunsuz bir cinsel gelişim için gereklidir. Cinsel gelişim insan gelişiminde önemli bir yere sahiptir, bireyin kendi cinsiyeti ile ilgili üreme organlarının büyüyüp gelişmesini ve bunlardan doğan sorunlarla ilgili davranış değişikliğini içerir (Selçuk, 2006).

Bireyin cinsel büyümesi, bu duruma karşı sağlıklı tutum takınması, cinsel sorunlarını yenebilmesi ve olumsuz cinsel dürtülerini kontrol altına alabilmesinde bilgili ve becerikli olması, cinsel gelişimin tanımıdır (Başaran, 1980). Cinsel gelişim ana rahminde başlayıp, yaşamın diğer evrelerinde devam eder. Cinsel gelişim üreme yeteneğinin kazanıldığı ergenlik döneminde ayrı bir önem kazanır. Meydana gelen fiziksel değişimlerle birlikte cinsel ilgi bu dönemde belirginleşir.

“Cinsel kimlik biyolojik, sosyal ve psikolojik anlamda kişinin kadın ya da erkek olmasını algılama ve kabulü, bu algı ve kabul doğrultusundaki cinsel yönelimleri ile cinsel davranışları cinsel kimliğin gelişimindeki önemli aşamalardır. Erkeklik veya dişilikle ilişkili davranışların psikolojik yönlerine işaret eder ve aile bireyleri, öğretmenler ve arkadaşlar gibi kültürel fenomenlerden gelen deneyimlerin verdiği sayısız ipuçlarının sonucu gelişir.” (CETAD, 2007; Set vd., 2006: 138).

Cinsel rol cinsel kimlik için uygun davranışlar hakkındaki kültürel beklentilerin paylaşımıdır. Cinsel rol kadının ve erkeğin nasıl düşüneneğini ve hissedeneğini belirleyen ve kısmen çevre tarafından verilen bir roldür (Öztürk, 2007).

Ergenin cinselliğini nasıl yaşayacağı içinde yaşadığı toplumun kültüründen, başkalarıyla olan ilişkilerinden, yaşam koşullarından etkilenir. Bu etkiyi ilk yaratan aile

içindeki bireylerin gözlenmesidir. Birey daha çocukken Annesinin bir kadın olarak nasıl davrandığını, babasının bir erkek olarak nasıl davrandığını ve ikisinin birlikte sorunları nasıl çözdüklerini gözlemler. Ne var ki ailelerin çoğu çocuklarına cinselliği öğretmekle ilgili sıkıntı yaşarlar ve onların cinsellik konusunda arkadaş gruplarını ve medyayı temel bilgi kaynağı ve rol modeli olarak benimsemelerine sebep olurlar (Alikashifoğlu, 2008).

2.2.CİNSEL EĞİTİM

Ergenlerin büyüme ve gelişme dönemleri boyunca cinsellikle ilgili olumlu mesaj almaları ve cinselliğe yönelik olumlu bir bakış açısı ve tutum kazanmaları önemlidir. Çocuklar büyüdükçe sosyal çevre içindeki ilişkileri de giderek gelişmektedir. Böylece ailesinin dışında öğretmen, arkadaşlar, televizyon, müzik, kitaplar, reklamlar gibi pek çok kaynaktan cinsellikle ilgili meraklarını gidermek, kafalarındaki soruların cevaplarını bulabilmek için uygun davranış ve değerler hakkında mesajlar almaya ve bilgiler öğrenmeye devam ederler. Fakat bu tür kaynaklardan alınan mesajlar her zaman cinsellikle ilgili tam ve doğru bilgileri içermeyebilir. Bunun yanında, bazı yanlış kaynaklarda cinsellik bir şaka ya da alay konusu yapılabilir ya da cinselliğe küçültücü bir olay olarak bakılabilir (CETAD, 2007).

Ülkemizde dahil pek çok ülkede cinsel eğitimi telaffuz etmekten kaçınılır. Cinsellikle ilgili konular hep üstü kapalıdır ve geçiştirilmeye çalışılır. Pekçok kişi gençlere verilecek cinsel eğitimin tahrik unsuru ve uygunsuz davranışlara neden olacağını, cinsel eğitimin toplumun değer yargılarına zarar vereceğini, gençlere doğum kontrol yöntemlerini anlatmanın evlilik öncesi izin anlamına geldiğini, cinselliğin ne kadar çok konuşulursa o kadar çok sorun çıkacağını düşünmektedir (Taşçı, 2003). Oysa cinsellikle ilgili sorunların kaynağında doğru zamanda, doğru kişiler tarafından uygun ve tatminkar bilgi ve cevapların verilmemesi yatmaktadır (Artan ve Tuğrul, 2001).

Atabek "insanlar bilmedikleri konularla uğraşmazlar" önyargısının yanlışlığına değinmekte ve merak duygusunun toplumun yasaklarının önüne geçeceğini savunmaktadır. Özellikle de cinsellik gibi içgüdüsel bir konunun çocukluktan itibaren dikkati çektiğini belirtmektedir (akt. Artan ve Tuğrul, 2001).

Cinsellik insan yaşamında bu kadar önemli bir yer tutarken cinsel eğitim de üzerinde durulması gereken bir konudur. SIECUS (Sexuality Information and Education Council of the United States)'a göre cinsel eğitim, bilgi elde edilmesi ve tutumların, inançların, değerlerin oluşturulmasını içeren ömür boyu bir süreçtir (akt. Gölbaşı, 2003).

Cinsel eğitim hayat boyu devam eden bir öğrenme sürecidir. Öğrenme aile içinde başlar. Öğretmen, arkadaşlar, danışmanlar, hekimler ve bu alanda çalışan sağlık profesyonelleri ve medya aracılığı ile devam eder. Hepimizin kendimiz ve çevremizdeki insanların cinselliği ile ilgili bireysel, ailevi ve sosyal sorumlulukları vardır. Cinsel eğitim yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Fakat yetişkinliğe sağlıklı bir geçiş yapabilmelerini kolaylaştırmak yönünden özellikle ergenlik dönemine yeni giren gençler için önemli bir konu olmaktadır (Sungur, 1998).

“Cinsel eğitimin amacı, insanın sevgi içinde serbestçe gelişimini ve kendinde bulunan cinsel güçleri olabildiğince düzenlemesini, bunları bilinçli olarak elinde tutmasını, kendi ve başkalarının mutluluğu için bunlardan yararlanmasını, biyolojik ve cinsel gelişimleri konusunda gençleri bilgi sahibi yapmak ve bu alandaki gerginliklerinin azalmasını sağlamaktır. Cinsel yönden sağlıklı bireylere ve dolayısıyla sağlıklı bir topluma ulaşmaktır. Örneğin ilk adet görme genç kızlar üzerinde derin ve sürekli etkiler meydana getirebilmektedir. Ailesi tarafından yeterince aydınlatılmayan ergen, çeşitli yaşam zorluklarıyla karşılaşmakta ve bu olayın korkusunu üzerinden atamamaktadır. Çevresinden duyduğu yanlış bilgiler yüzünden kendinden tiksindir, utanır veya korkunç bir hastalığa yakalandığını düşünür. Vücut yapısında gerçekleşen, ruh dünyasında yankılar yaratan, herkeste meydana gelen bu değişiklikler karşısında bos yere sıkıntı ve huzursuzluk duyar” (Adler, akt. Gökdeniz, 2008: 41).

Zamanında verilen doğru ve etkili cinsel eğitim bireyin cinselliğin fizyolojik ve psikolojik boyutlarını anlamasını ve kendisini daha iyi tanımasını sağlayacaktır. Cinsel eğitim, bireyin; cinsel yaşamı etkileyecek korkulardan, utangaçlıktan, suçluluk duygularından ve yanlış inançlardan uzaklaşmasını; büyüme, gelişme, üreme, üreme organları ve işlevleri hakkında doğru bilgilendirilmesini sağlaması açısından önemlidir. Cinsel eğitim, cinsel yolla bulaşan hastalıklar ve bu hastalıklardan korunma yöntemleriyle ilgili bilgilerin yanında; ergenlik döneminin iyi bir genel sağlık içerisinde geçirilmesini sağlamakta ve bireylerin iletişim, karar verme, özerklik becerilerini geliştirmektedir (<http://saglik.ceplog.com/cinsel-egitimin-onemi.html>).

Küçük yaşlardan başlayarak kapsamlı bir cinsel eğitim alan çocuklarda ve gençlerde şu özellikler gelişmektedir (CETAD, 2007) :

- Kendilerinde meydana gelen fiziksel ve duygusal gelişimleri anlama ve kabullenmek,
- Bedeni hakkında olumlu duygular taşıma, bireysel farklılıkları kabullenmek,
- Şu andaki ve gelecekte yaşamlarında cinsel davranışlarıyla ilgili bilinçli ve sorumlu kararlar alabilmek,
- Kadın ya da erkek olarak kendi cinsiyeti hakkında olumlu duygular taşımak,
- Cinsel konular hakkında rahat bir şekilde konuşma ve ifade edebilme becerisi,
- Uygun ve uygun olmayan cinsel davranışları anlayabilmek,
- Cinsel taciz ve istismara karşı kendini koruyabilmek,

- Cinsel yolla bulaşan hastalıklardan ve istenmeyen gebeliklerden korunmayı başarmak.

2.3.TÜRKİYE’DE VE DÜNYADA CİNSEL EĞİTİM

Türkiye’de gençlerin cinsel konulardaki tutum ve davranışlarını geliştirmeye yönelik bir eğitim programı söz konusu olmasına rağmen, Milli Eğitim Bakanlığı’nın okul öncesi ve ilköğretim programları incelendiğinde cinsel eğitim ile ilgili girişimlerin istenilen düzeyde olmadığı görülmektedir. Hızlı bir toplumsal değişim yasayan ülkemizde, 1950’li yıllarda başlayan kentlere göçle birlikte bireylerin yaşam şekilleri beklentileri değişmiştir. Basın ve medyanın etkisiyle ve hızlı tüketim toplumu olmanın getirdikleriyle de, sadece kırsal alanlardan göç edenler arasında değil, daha önceden kentli olan kesimde de gençler, güvenilir bilgi edinebilme olanağından ve sağlıklı davranabilme becerisinden yoksundurlar (CETAD, 2007; Çalışandemir, Bencik ve Artan, 2008).

1957–1961 yıllarında okul kitaplarında biyoloji psikoloji konularının içinde kapsamlı olmasa da cinsel eğitimle ilgili konulara yer vermeye başlanmıştır. Bu da ülkemiz açısında cinsel eğitimle ilgili ilk adım olmuştur. O yıllarda ilkokullarda Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler derslerinde aile ve aile bireylerinin rolleri yer almaktaydı. Bunun yanı sıra ortaokul 1. , 2. ve 3. sınıflarda ev ekonomisi dersi adı altında tüm canlıların çoğalması, büyümesi ve niçin birbirlerinden farklı olmaları gibi konulara yer verilmiştir. Ancak insanların üremesi ve büyümesi ile ilgili herhangi bir konuya değinilmemiştir (Selçuk, 2006).

Türkiye’de var olan müfredat konuları incelendiğinde ilköğretim 6. sınıf Fen ve Teknoloji dersinde “Canlılarda Üreme Büyüme ve Gelişme” ünitesi kapsamında insanda üreme büyüme ve gelişme konularına ve ergenlik dönemi konularına yer verildiği görülmektedir. Ortaöğretimde de sağlık bilgisi dersi adı altında üreme organlarına büyüme ve gelişme konularına yer verilmiştir.

“Bu derslerin müfredata alınmasındaki amaç sadece gençlere bilgi vermektir ve herhangi bir cinsel tutum ve değer geliştirmek açıkça amaçlanmamıştır. Ayrıca bu dersleri işlemekle görevli öğretmenler konu ile ilgili güncel bilgilerden yoksun olabildikleri için ergenlik dönemi sağlık konularını sunmada kendilerini yetersiz hissederek bu konularda yüzeysel bilgiler sunmayı tercih edebilmektedir. Gençlerin cinsel konulardaki tutum ve davranışlarını biçimlendirmeye yönelik planlı bir cinsel sağlık eğitim programı ülkenin gündeminde olmasına karşın, henüz okullarda cinsel sağlık eğitimi verilmemektedir”(CETAD, 2007: 58).

Dünyada durum biraz farklı özellikle Kuzey Avrupa'daki ülkeler bu konuyu çoktan aşmış durumdadır. Kuzey Avrupa ülkelerinde verilen cinsel sağlık eğitimi sonucu, bu ülkelerde bireylerin cinsel farkındalıklarının tanınarak yetiştirilmesi, cinsel aktiviteye daha bilinçli yaşlarda geçtikleri, ilerleyen yaşlarda da istenmeyen gebeliklerin önüne geçildiği gözlemlenmiştir. Cinsel sağlık eğitiminin verildiği ülkelerde, 'cinsel içerikli şiddet' vakalarında da önemli ölçüde azalma yaşandığı görülmüştür (<http://www.ntvmsnbc.com/id/25219037/>).

Cinsel eğitim açısından lider ülke İsveç'tir. Cinsel eğitimin aileler ve okul yöneticileri tarafından desteklenmekte ve ulusal bir eğitim politikası olarak yürütülmekte olduğu İsveç'te 1930'larda okullarda başlatılan biyolojik eğilimli cinsel eğitim daha sonraları yetersiz kalmış, 1956'dan itibaren diğer Batı ve Kuzey Avrupa ülkeleriyle beraber daha kapsamlı şekilde ele alınmaya başlanmıştır. "Cinsel eğitim" adı yetersiz bulunarak cinsellik eğitimi şeklinde değiştirilmiş ve "Cinsel Yol Gösterme" kitabı günümüzde de normal bir ders kitabı gibi halen kullanılmak üzere yeniden düzenlenmiştir (Boethius, akt. Selçuk, 2006; Eksi, 1990).

Danimarka, 1971'de okullarda cinsel eğitimi zorunlu kılan yasayı kabul etmiştir. Bu ülkede cinsel eğitim üç bölümde uygulamaktadır. Birinci Bölümde (1-4. sınıf) kadın-erkek arasındaki farklar, üreme, gebelik, doğum, aile planlaması, ailenin büyüklüğü ve buluş çağı konularında bilgi verilmektedir. İkinci Bölümde ise (5-7. sınıf), cinsel organlar, hormonlar, genetik, cinsel içgüdü, döllenme, doğum kontrolü, cinsel yolla bulaşan hastalıklar ve pornografi hakkında bilgi verilmektedir. Üçüncü Bölümde ise (8-10. sınıf), bütün konularda tartışılarak, etik, ahlak, sosyal ve aile ile ilgili sorunlar ele alınmaktadır (Günaydın, akt. Çalışandemir vd., 2008: 21).

Fransa'da ise cinsel eğitime, AIDS tehlikesinden korunmanın bir yolu olarak başlanmıştır. Cinsellikle ilgili konular 9-13 yaşlarında, ulusal olarak belirlenmiş bir müfredatla verilir. Konuların çoğunluğu CYBH ve AIDS ile ilgili olup beş üniteden oluşmaktadır (Gökdeniz, 2008: 44). İngiltere'de cinsel eğitim 11 yaşında başlamakta, kızlar ve erkekler aynı sınıflarda cinsel eğitim almaktadırlar (Stephenson ve ark., akt. Çalışandemir vd., 2008: 22).

Görüldüğü gibi cinsel eğitim konusu gelişmiş birçok ülkede okulların eğitim programları içinde yer almaktadır. Yine de gelişmekte olan ülkeler için cinsel eğitim ya çok yeni ya da hala bir tartışma konusudur.

3. İLKÖĞRETİM II. KADEME FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Günümüz bilgi ve teknoloji çağında, toplumların geleceğinde, Fen ve Teknoloji eğitimi de önemli bir rol oynamaktadır (Bayrak ve Erden, 2007). Bu nedenle gelişmiş ülkeler başta olmak üzere bütün toplumlar sürekli olarak Fen ve Teknoloji eğitiminin kalitesini artırma çabası içindedir (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2006).

Fen bilimlerindeki tarihi gelişimler, değişen ihtiyaçlar, fen eğitiminde yapılan çalışmaları da artarak beraberinde getirmiştir (Gücüm ve Kaptan, 1992).

Fen eğitimi 1870 ve öncesinde okul programlarında çok sınırlı olarak yer almaktayken daha sonraki dönemlerde fen eğitim programları gözden geçirilmiştir. 1930–1945 yıllarını kapsayan dönemde fenle ilgili günlük yaşamdaki programlar yer almaya başlamıştır. 1945–1955 yılları arasında öğrencilere bilimsel bilgiler vermenin yanı sıra bilgiye ulaşma yollarının öğretilmesi ve bilimsel tutumların geliştirilmesi amaçlanmıştır. 1955–1970 yılları arasında geleneksel fen eğitimi programlarının gelişen ve değişen dünyayı takip etmekte yetersiz kaldığı, öğrenciyi yaşama hazırlamadığı anlaşılmış ve fen eğitimi programlarının geliştirilmesi çalışmalarına hız verilmiştir. 1980 sonrası dönemde, bireylerin sadece bilimin doğasını anlamasına değil, iletişim becerileri geliştirmeleri de amaçlanmıştır (Yaşar, Ayaş, Gücüm ve Kaptan, 1998).

2000 yılı programı kuramsal olarak incelendiğinde yapılandırmacı anlayış hakim kılınmaya çalışılmıştır ancak Talim Terbiye Kurulunun yeni programı tanıtım amaçlı hazırladığı dokümanlarda yapılan karşılaştırmada 2000 yılı programının ayrıntıları ve uygulamasının kuramsal çerçevesiyle uyumlu olmadığı ifade edilmektedir. 2004 yılı programında Fen Bilgisi dersi Fen ve Teknoloji dersi olmuştur ve içeriğine “teknoloji” konuları ve kazanımları dahil edilmiştir. Yeni programda Fen ve Teknoloji okuryazarlığı sağlamak temel amaçtır (Şahin, Turan ve Apak, 2005).

3.1. FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI’NIN TEMEL YAPISI

Milli Eğitim Bakanlığı’nın 2006 yılında düzenlemiş olduğu Fen ve Teknoloji öğretim programı temel alındığında Fen ve Teknoloji dersinde, yedi ayrı öğrenme alanı bulunmaktadır.

Bunlar;

- 1-Canlılar ve Hayat
- 2-Madde ve Değişim
- 3-Fiziksel Olaylar
- 4-Dünya ve Evren
- 5-Fen-Teknoloji-Toplum-Çevre ilişkileri (FTTÇ)
- 6-Bilimsel Süreç Becerileri (BSB)
- 7-Tutum ve Değerler (TD)

Genel bir bakışla Fen ve Teknoloji dersinin üniteleri yedi öğrenme alanından ilk dördü üzerine yapılandırılmış olup diğer üç öğrenme alanı her bir ünitenin içinde kazandırılması öngörülen temel anlayış, beceri, tutum ve değerleri içerdiği için FTTÇ, BSB ve TD alanlarına dayalı olarak ünitelendirme yapılmamıştır. Gerçekten de; FTTÇ, BSB ve TD alanlarındaki kazanımlar, çok uzun süreli, bazen hayat boyu süren deneyimler, edinimler gerektirdiği ve Fen ve Teknolojinin içeriğinin bütünü ile ilişkili olduğundan, anlayış, beceri, tutum ve değerlerin ayrı birer ünite olarak ele alınması mümkün değildir. Sonuç olarak öğrenme alanları yedi iken sadece dört alandan ünitelendirme yapılmış olması, o alanların ihmal edildiği anlamına gelmemektedir. Bu alanlar için öngörülen kazanımların birkaç haftalık ünitelerin konusu olamayacağı; anlayış, beceri, tutum ve değerlerin Fen ve Teknoloji dersinin bütünü içinde ve ilk dört öğrenme alanının kazanımları ile ilişkilendirilerek kazandırılacağı hesaba katılırsa, program organizasyonundaki bu tercih daha iyi anlaşılabilir (MEB, 2006).

Fen ve Teknoloji Dersi 6, 7 ve 8. Sınıf Öğretim Programı'nda, üniteler organize edilirken bazı temel anlayışlar ve hareket noktaları belirlenmiş ve ünitelerde bu ana ilkelere olabildiğince uyum sağlanacak şekilde kazanım ve etkinlik seçimine gidilmiştir. Sözü geçen temel anlayışlar ve hareket noktaları yedi başlık altında toplanabilir (MEB, 2006: 10–12)

- **Az Bilgi Özdür**

Ünitelerde öngörülen kazanımlar, pek çok sayıda bilgi ve kavramı, yüzeysel ve birbirinden ayrıık biçimde, özümsemesi imkânsız bir hızla işlemek yerine, az sayıda kavram ve bilginin gerçek bir öğrenmeye imkân verir tempoda sunumunu sağlayacak şekilde seçilmiştir.

• Fen ve Teknoloji Okuryazarlığı

Ünitelerde kazanımlar ve etkinlikler seçilirken Fen ve Teknoloji okuryazarlığının yedi boyutu gözetilmiş, öğrencilerin Fen ve Teknoloji okuryazarı bireyler olarak yetişmeleri için programın elverişli bir çerçeve oluşturmasına özen gösterilmiştir.

• Öğrenme Sürecine Yaklaşım

Programda, yapılandırmacı (constructivist) öğrenme yaklaşımı öncelikli olup öğrenmenin her bireyin zihninde, çoğu zaman o bireye özgü bir süreç sonunda gerçekleştiği görüşüne ağırlık verilmiştir. Bu anlamda, öğretim programında öğrenciyi fiziksel ve zihinsel olarak etkin kılan, yapılandırıcı yaklaşıma uygun çeşitli öğretim stratejilerine yer verilmiştir.

• Ölçme ve Değerlendirme

Programda, geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemleri ile birlikte alternatif ölçme ve değerlendirme yaklaşımları benimsenerek öğrenciyi değerlendirmenin yanında, öğrenme sürecini değerlendirme anlayışına ağırlık verilmiştir. Böylece, değerlendirme sürecini, öğrenme sürecine kaynaştırma ve bu süreci istenilen düzeye getirmek için bir araç olarak kullanma yoluna gidilmiştir.

• Gelişim Düzeyi ve Bireysel Farklılıklar

Kazanımlar ve etkinlikler seçilirken öğrencilerin zihinsel ve fiziksel gelişim düzeyleri gözetilmiş, ayrıca bireysel farklılıkları hesaba katılarak farklı etkinliklerin seçimi ve yeri geldikçe öğrencilerle birebir ilgilenme teşvik edilmiştir.

• Bilgi ve Kavram Sunum Düzeni

Programda sarmallık ilkesi esas alınmış, pek çok konuya, gittikçe derinleşen bir içerikle her sınıfta yer verilmiş; böylece yeterli sıklıkla geriye gönderme sağlanarak öğrenilenlerin pekiştirilmesi için alt yapı oluşturulmuştur.

• Diğer Derslerle ve Ara Disiplinlerle Uyum

Programın ilgili diğer derslerin programlarıyla paralelliği ve bütünlüğü gözetilmiştir. Ayrıca uygun olan yerlerde, işlenen konunun katkıda bulunduğu ara disiplin kazanımlara gönderme yapılmıştır.

3.2. FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ORGANİZASYON YAPISI

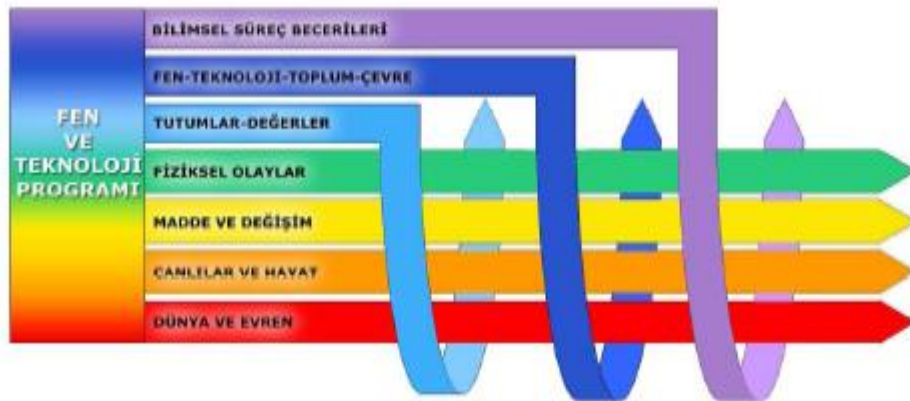
Fen ve Teknoloji Dersi 6, 7 ve 8. Sınıf Öğretim Programı'nda, tüm öğrencilerin Fen ve Teknoloji okuryazarı olması vizyonunun gerçekleştirilebilmesi için (MEB, 2006: 59) :

- Canlılar ve Hayat,
- Madde ve Değişim,
- Fiziksel Olaylar,
- Dünya ve Evren

öğrenme alanlarından üniteler seçilmiştir. Bu öğrenme alanları öğrencilere kazandırılacak temel fen kavram ve ilkelerini düzenlemektedir. Fen ve Teknoloji okuryazarlığı için gerekli

- Fen-Teknoloji-Toplum-Çevre ilişkileri (FTTÇ),
- Bilimsel Süreç Becerileri (BSB),
- Tutum ve Değerler (TD)

öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlar, diğer dört alandan seçilen ünitelerdeki kazanım ve etkinliklerle harman edilmiş halde bulunduğu için, bu alanlar ile ilgili ayrı ünite söz konusu değildir. Son üç öğrenme alanı için öngörülen becerilerin çok uzun süreçler sonucunda edinilmesi, böyle bir uygulamayı gerekli kılmaktadır (MEB, 2006: 59).

Şekil 2: Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı'nda ünite kazanımları ile FTTÇ, BSB ve TD öğrenme alanlarına ait kazanımlar birbirine örülmüştür (MEB, 2006: 59).

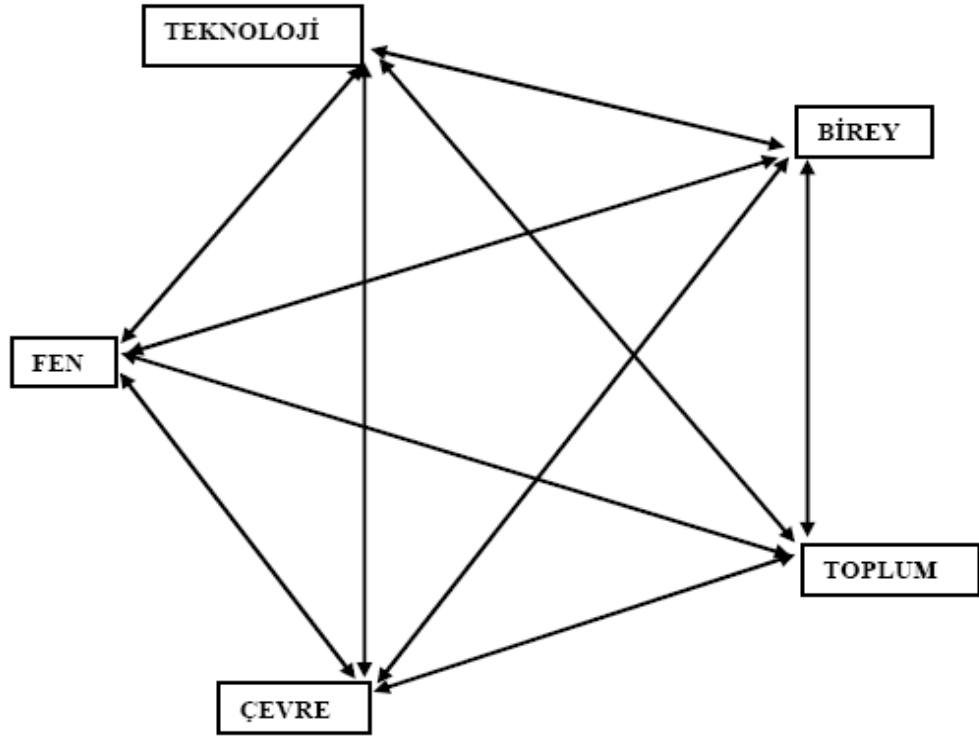
Bu çalışmada amaç 6. sınıf öğrencilerin cinsel içerikli konulara ilişkin tutumlarını ölçmektir. Bu tarz konular canlılar ve hayat ünitesi içerisinde bulunmaktadır. Bundan dolayı yukarıda tanımlanan kazanımlar ile ilgili bilgiler Canlılar ve Hayat öğrenme alanı çerçevesinde verilecektir.

3.2.1. FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA “BİLGİ”

Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı'nın amaçlarından birisi öğrencilerin, dünyayı, hayatı ve insanı öğrenme ve anlamalarını ve aynı zamanda açıklamalarını sağlamak, bunun için onlara, temel fen kavram ve düşünceleriyle ilgili bilgi ve anlayışlar kazandırmaktır. Öğrenciler “Canlılar ve Hayat” öğrenme alanında çeşitli canlıların kendilerine özgü özelliklerini, canlılar alemindeki çeşitliliği, üreme, büyüme, gelişme ve değişimi, canlıların çevreleri ve diğer canlılarla nasıl etkileşimde bulduklarını inceler ve öğrenir.

3.2.2. FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA “FEN-TEKNOLOJİ- TOPLUM-ÇEVRE”

Öğrencilerin Fen ve Teknolojinin doğasını, toplumla ve çevreyle etkileşimini anlaması ve edindikleri bilgi, anlayış ve becerileri sorunlara çözüm yolları ararken kullanması gerekmektedir. Günümüzde Fen ve Teknolojinin hayatımıza etkisi belirgin bir şekilde hissedilmektedir. Örneğin fen; dünya, uzay, insan vücudunun işleyişi ve madde hakkındaki anlayışlarımızı radikal bir şekilde değiştirmiş ve genişletmiştir. Teknoloji ise; iletişim kurma seklimizde devrim yaratmış, yeni ilaçların ve malzemelerin keşfi aracılığıyla yaşamımızda büyük değişiklikler yapmıştır. Öğrencilerin Fen ve Teknolojiyi bu geniş bağlamda görmeleri ve bunun bir sonucu olarak Fen ve Teknoloji ile ilgili bilgilerini okulun dışındaki dünya ile ilişkilendirmeyi öğrenmeleri önemlidir (MEB, 2006: 60–61).

Şekil 3: Fen-Teknoloji-Toplum-Çevre etkileşimlerini gösteren elmas modeli (MEB,2006: 61).

3.2.3. FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA “BİLİMSEL SÜREÇ BECERİLERİ”

Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı sadece günümüzün bilgi birikimini öğrencilere aktarmayı değil; araştıran, sorgulayan, inceleyen, günlük hayatıyla fen konuları arasında bağlantı kurabilen, hayatın her alanında karşılaştığı problemleri çözmede bilimsel metodu kullanabilen, dünyaya bir bilim adamının bakış açısıyla bakabilen bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Kullanılan bu programda öğrencilere bilimsel araştırmanın yol ve yöntemlerini öğretmek amacıyla bilimsel süreç becerileri olarak adlandırılan becerileri kazandırmak esas alınmıştır. Bilimsel süreç becerileri bilgi oluşturmada, problemler üzerinde düşünmede ve sonuçları formüle etmede bilim adamlarının da kullandıkları düşünme becerileridir (MEB, 2006: 64).

İlköğretim 6, 7 ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji dersinde öğrencilere kazandırılacak bilimsel süreç beceriler tablo 1 halinde aşağıdaki gibi sunulmuştur.

Tablo 1. İlköğretim 6, 7 ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersinde Öğrencilere Kazandırılacak Bilimsel Süreç Becerileri (MEB. TTKB. 2006: 64)

PLANLAMA VE BAŞLAMA	Gözlem
	Karşılaştırma- Sınıflama
	Çıkarım Yapma
	Tahmin
	Kestirme
	Değişkenleri Belirleme
UYGULAMA	Hipotez Kurma
	Deney Tasarlama
	Deney Malzemeleri ve Araç-Gereçlerini Tanıma ve Kullanma
	Deney Düzenegi Kurma
	Değişkenleri Kontrol Etme ve Değiştirme
	İşlevsel Tanımlama
	Ölçme
	Bilgi ve Veri Toplama
ANALİZ VE SONUÇ ÇIKARMA	Verileri Kaydetme
	Veri İşleme ve Model Oluşturma
	Yorumlama ve Sonuç Çıkarma
	Sunma

3.2.4. FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA “TUTUM VE DEĞERLER”

Öğrencilerin Fen ve Teknoloji okuryazarı olarak yetişebilmeleri için sadece bilgi, anlayış ve beceri türünden kazanımlar yeterli değildir. Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı'nın vizyonunun gerçekleştirilebilmesi için, öğrencilerde belirli bilimsel tutum ve değerler de geliştirilmelidir. Tutumlar, becerilerin ve bilgilerin elde edildiği şekilde kazanılmaz.

Genel kabul gören olumlu tutumlar, örnek insanlara özenilerek edinilir. Örnek insanlar da, uzun süreli hayat deneyimleri sırasında toplum genelinin onayına bakılarak belirlenen bireylerdir. Öğretmen ilk akla gelen örnek insan adayıdır. Okul çevresinde, bazı bireylerin belli tutumları için öğretmenin vereceği onay sinyalleri, bu bireyleri de örnek insan haline getirip onlardaki tutumlara özenmeyi ve böylece genelin olumlu tutumlara yönelmesini sağlayabilir. Pozitif tutumların gelişmesi öğrencilerin zihinsel gelişimiyle etkileşerek ve öğrendiklerini sorumlu bir şekilde uygulamaları için isteklilik yaratarak onların gelişiminde önemli bir rol oynar.

Fen ve Teknoloji Dersi 6, 7 ve 8. Sınıf Öğretim Programı'nda öğrencilere kazandırılmak istenen bilimsel tutum ve değerlerin düzenlenmesinde beş kategoriden oluşan bir sınıflandırma kullanılmıştır. Bu sınıflandırma, kolaydan zora doğru, öğrencilerin çevrelerinde olup bitenleri kendi isteği ile algılaması, duruma uygun olumlu tepkide bulunması, olumlu değerler geliştirmesi, bu değerleri kendi öz benliğinde örgütlemesi ve son olarak, olumlu tutum ve değerler içeren bir yaşam tarzı geliştirmesi aşamalarından oluşur (MEB, 2006: 65). Kullanılan Fen ve Teknoloji öğretim programında kazandırılması gereken tutum ve değer kazanımları aşağıda verilmiştir.

Tablo 2. 6, 7 ve 8. Sınıf Düzeyi İçin “Tutum ve Değer” Kazanımları (MEB, 2006: 78).

DÜZEY	TUTUM VE DEĞERLER
TD-1. ALGILAMA (Dikkatini vermesi ve sabit tutması)	- Kendini vererek dinler. - Çevresinde olayları/ etkinlikleri takip eder. - Öğrenmeye ve anlamaya isteklidir. - Açık fikirlidir. - Önyargıları yoktur.
TD-2. TEPKİDE BULUNMA (Karşılık vermesi ve bundan tatmin olması)	- Kendisine ve çevresine karşı ilgi ve merak duyar. - Kendi başına fikir üretir. - Görevleri isteyerek gönüllü olarak yapar. - Bilim ile ilgili meslek ve hobi edinmeye ilgi duyar. - Sorumluluklarını yerine getirmeye gayret eder.
TD-3. DEĞER VERME (Hareketlere, olaylara ve nesnelere önem ve değer vermesi)	- Denemeye sürekli isteklidir. (İç motivasyonu vardır). - Demokratik süreçlere güven duyar. - Mantiğe, bilime ve teknolojiye güven duyar. - İnsanlığın refahına katkı sağlayan gelişmeleri ve kişileri takdir eder. - Temiz ve sağlıklı yaşamaya gayret eder ve/veya böyle yaşayanları takdir eder. - Kendisine ve çevresine saygılı davranır (Gürültü yapmaz, çevresine zarar vermez, başkalarının hakkını çiğnemez, adil ve dürüsttür).
TD-4. ÖRGÜTLEME (Tutarlı bir değer sistemi oluşturması)	- Olayların sonucunu göz önüne alarak hareket eder (Dikkatlidir, titizdir, hareketlerinin doğurduğu sorumlulukları kabul eder). - Problemlerin çözümünde sistematik planlamanın önemini kabul eder. - Kendisini tanıır ve kendisine güvenir (Özgüvenlidir, zayıf ve güçlü yönlerini bilir). - İşbirliği yapar. - Sorumluluklarını yerine getirir.

Tablo 2'nin devamı

TD-5. YAŞAM TARZI GELİŞTİRME (Değer sisteminin hareketleri uzun zaman kontrol etmesi sonucunda hayat stili geliştirmesi)	- Kendisini ve çevresini sürekli sorgular. - Sağlıklı yaşam alışkanlıklarını devam ettirir. - Her şeyin sevgi, barış ve mutluluğa hizmet için olduğunu fark eder. - Öz disiplinlidir (Otokontrollüdür, her şeyi zamanında yapar, kendini değerlendirir, samimidir, tutarlıdır). - Kendisi ve çevresi için güvenlik önlemleri alır.

Yapılan bu çalışmada amaç, ilköğretim 6. sınıf Fen ve Teknoloji dersinde cinsel içerikli konulara ilişkin öğrenci tutumlarını saptamaktır. 6. sınıf Fen ve Teknoloji programı içerisinde cinsel içerikli konular Canlılar ve Hayat öğrenme alanı Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme ünitesinde verilmiştir. Aşağıda, belirtilen ünitenin program içerisindeki yeri açıklanmıştır.

Tablo 3: İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı 6. Sınıf Canlılar ve Hayat Öğrenme Alanı, Ünite ve Önerilen Süreler (MEB,2006).

Öğrenme Alanı	Ünite	Kazanım Sayısı	Süre (Ders Saati)	Program İçerisinde Bulunma Oranı
Canlılar ve Hayat	Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme	37	24	% 16.6

Bu öğrenme alanı içerisindeki Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme ünitesi incelendiğinde cinsel içerikli konular bu ünitenin içerisindeki alt ünitelerden İnsanda Üreme, Büyüme ve Gelişme kısmında yoğunlaşmıştır. Bu alt üniteler içerisinde İnsanda Üreme, Büyüme ve Gelişme ünitesi içerisinde ergenlik dönemine de yer verilmiştir.

Tablo 4. İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı 6. Sınıf Canlılar ve Hayat Öğrenme Alanı İçerisindeki Ünite ve Alt Üniteler (MEB, 2006).

Canlılar ve Hayat			
Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme			
Hücre ve Yapısı	İnsanda Üreme, Büyüme ve Gelişme***	Hayvanlarda Üreme, Büyüme ve Gelişme	Çiçekli Bitkilerde Üreme, Büyüme ve Gelişme
	İnsanda Ergenlik Dönemi ***		

*** Bu alt üniteler cinsel içerikli konular içermektedir.

İnsanda üreme büyüme ve gelişme ile ergenlik dönemi konularının hedef davranışları ile eşleşen ara disiplin alan kazanımları ve bu konuların ünite içindeki hedef davranışları EK 1' ve EK 2'de verilmiştir.

4. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırmanın konusuyla ilgili olan ergenlik dönemindeki gençlerin bu döneme ait özellikleri, cinsel konularla ilgili bilgileri ve cinsel eğitimleri üzerine yapılmış literatürdeki çalışmalar geçmişten günümüze tarih sıralamasıyla verilmiştir.

Young Song, Pruitt, McNamara ve Colwell (2000) 1960–1997 yılları arasında yaptıkları çalışmada, cinsel eğitim alan ve almayan bireyler arasında anlamlı farkın olduğunu, cinsel eğitim alan bireylerin cinsel bilgi düzeylerinin olumlu yönde daha fazla olduğunu bulmuşlardır.

Tuğrul ve Artan (2001) çocukların cinsel eğitimi ile ilgili anne görüşlerinin incelenmek amacıyla yaptıkları çalışmalarını alt sosyo kültürel düzeyde 2- 18 yaş grubunda çocuğu olan 665 anne ile yürütmüşlerdir. Hem kız hem de erkek çocuklara, cinsellikle ilgili bilgilerin daha fazla oranda anneler tarafından verildiği bulunurken, çocukların cinsel konularla ilgili sorularını aile üyeleri dışındaki kişilere sormasının uygun karşılanmayacağı da

bulunmuştur. Cinsel eğitimin anne ve babaların eğitimi, duygu, düşünce ve tutumları ile çok yakından ilişkili olduğu belirtilmiş bu nedenle öncelikle toplumdaki bilinçliliği artıracak eğitim programları daha sonra okul programları içine yerleştirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Demirel ve Terzioğlu (2003) yapmış oldukları çalışmada menstruasyon fizyolojisine ilişkin bilginin en fazla oranda anneden alındığı ve öğrencilerin bu konuya ilişkin bilginin anneleri tarafından verilmesini istediği belirlemişlerdir. Bu nedenle ergenlik öncesi dönemdeki genç kızların bu konuda yeterli ve nitelikli bilgi alabilmeleri için ebeveynlere özellikle annelere yönelik eğitim programları ve eğitim materyalleri geliştirilmesi ve uygulanması gerektiğini söylemişlerdir. Öğrencilerin kadın anatomisi ve menstruasyon fizyolojisine ilişkin bilgi puan ortalamalarının düşük olması nedeniyle ilköğretim dönemindeki genç kızlara, üreme organlarının anatomi fizyolojisi, menarş ve menstruasyon fizyolojisi gibi konulara yönelik sağlık eğitimleri planlanması ve uygulanması gerektiğini belirtmişlerdir.

Adolesanların üreme sağlığı ve cinsellik konusundaki bilgi kaynakları, anne ve babalarıyla olan diyalogları, okuldaki eğitim öğretmenlerin görüşlerini ortaya koymak ve adolesanların durumunu tespit edip çözümler üretmek amacıyla çalışmaya başlayan Alpua'nın (2006) çalışmasından elde ettiği sonuçlara göre Türkiye'deki adolesanların yurtdışında yaşayan adolesanlara göre daha az bilgilendikleri görülmektedir. Türkiye'deki adolesanlarımız bu konuda bilgiye daha zor ulaştıklarından ve eğitim sistemi içinde cinsellik eğitiminin yeterince yer almamış olmasından dolayı bilgilenede yetersizlik ortaya çıkmış olabileceğini söylemiştir. Yapılan bu çalışmada okullarda verilen üreme sağlığının gerekliliğini ortaya koymuştur. Bu farklılık pek çok ülkede cinsellik ve üreme sağlığı ile ilgili eğitimin okullarda çok eskiden beri verilmesine rağmen ülkemizde halen bu eğitimin okullarda yeterince yer almamasının eksikliği üzerinde durmuştur.

Selçuk (2006) yapmış olduğu araştırmada ilköğretim 6. sınıf kız öğrencilerine uygulanan cinsel sağlık eğitiminin cinsel sağlık bilgilerine etkisini incelemiştir. Araştırmasını M.E. B 'na bağlı iki ilköğretim okulundan 6. sınıfa devam eden 25 kız öğrenci deney grubu, 25 kız öğrenci kontrol grubu olmak üzere toplam 50 öğrenci üzerinde gerçekleştirmiştir.

Deney grubuna ergenlik dönemindeki bedensel ve ruhsal değişiklikler, cinsel kimlik gelişimi, cinsel kimlik sapmaları, üreme, doğum kontrol yöntemleri, cinsel yolla bulaşan hastalıklar, çocuk ve ergenlerde istismar, cinsellikle ilgili yanlış bilgiler ve inanışlar hakkında sekiz hafta süren bir program uygulamıştır. Kontrol grubundaki öğrencilere ise herhangi bir çalışma yapmamıştır. Çalışmadan elde ettiği sonuçlara göre deney ve kontrol gruplarının son test sonuçlarına göre, deney grubunun cinsel sağlık eğitimine ilişkin bilgi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğunu saptamıştır. Kontrol grubunun son test sonuçlarına göre ise anlamlı bir farklılık bulunmadığını belirlemiştir. Öğrencilerin cinsel sağlık eğitimine ilişkin bilgi düzeyleri ile yaş, doğum sırası, kardeş sayısı, anne-babanın hayatta olma durumu, anne-babanın eğitim durumu ve anne-babanın çalışma durumu arasındaki ilişkiyi istatistiksel olarak anlamlı bulmamıştır.

Öztürk (2007) 7. sınıf öğrencilerine uygulanan “Ergen Eğitim Programının”, öğrencilerin ergen gelişim bilgilerine, beden ve benlik imajlarına etkisinin incelenmesi amacıyla bir çalışma yapmıştır. Çalışmayı M.E.B’na bağlı bir devlet ilköğretim okuluna devam etmekte olan 30 tanesi deney ve 30 tanesi kontrol grubu olmak üzere 60 tane 7. sınıf öğrencisi üzerinde yürütmüştür. Çalışmasında deney grubundaki öğrencilere uygulanmak üzere ”Ergen Eğitim Programı” hazırlamıştır. Deney grubundaki öğrencilere uygulanan ergen eğitim programını on hafta sürdürmüştür. Çalışmanın ilk ve son haftası bilgi toplamak amacıyla anketler öğrencilere uygulamıştır. Programda; bedensel ve cinsel gelişim, sosyal duygusal gelişim, kişilik ve ahlak gelişimi, bilişsel ve dil gelişimi konularına yer vermiştir. Kontrol grubundaki öğrencilere ise herhangi bir katılım çalışması yapmamıştır. Araştırmada deneysel işlemde elde edilen verilerin analizinde t-Testi ve Pearson Korelasyon kullanmıştır. Deney ve kontrol gruplarının son test sonuçlarının analizine göre, deney grubunun ergen gelişimi bilgi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğunu saptamış, kontrol grubunun son test sonuçlarına göre ise anlamlı bir fark olmadığını belirlemiştir.

Turan ve Ceylan (2007) “11-14 Yaş Grubu İlköğretim Öğrencilerinin Menstruasyona Yönelik Bilgileri ve Uygulamaları” adlı çalışmalarını ilköğretim öğrencilerinin menstruasyona yönelik bilgileri, uygulamaları ve etkileyen etmenleri incelemek amacıyla Mart-Nisan 2003 tarihleri arasında M.E.B.’na bağlı bir devlet ilköğretim okuluna devam eden 11-14 yaş arası 351 kız öğrenciden sağlanan verilerle yapmışlardır. Çalışmada kullanılan

veriler 21 soruluk bir anket formu kullanılarak elde edilmiştir. Çalışma elde edilen sonuçlara göre; öğrencilerin çoğunluğu menstruasyon konusunda daha önceden bilgi sahibi olmalarına rağmen, menstruasyonun anlamı ve hijyenine yönelik bilgi eksikliklerinin olduğu belirlenmiştir. Bu sebeple bu konuya yönelik ilköğretim ders programlarında; menarş olayı ve menstruasyon konularını içeren sağlık eğitimine yer verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Ersin (2008) gençlere verilen üreme sağlığı eğitiminin üreme sağlığı bilgi ve davranışlarına etkisi araştırmak amacıyla yapmış olduğu çalışmasında gençlerin üreme sağlığı bilgi ve davranışları konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıklarını saptamıştır. Üreme sağlığı eğitimi kullanılarak yapılan müdahale sonucunda toplam bilgi düzeyinin yükselmesi yanı sıra olumlu yönde davranış değişimi olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu nedenle eğitimle kazanılan bilgi ve davranışın kalıcı olup olmadığını değerlendirmek ve gerektiğinde eğitim ve danışmanlık yapmak için birinci basamak sağlık hizmetleri kapsamında cinsel eğitimin kesintisiz (sürekli) verilmesi ve bu sürekliliği sağlamak için, hemşireler ve ebelerin kurumlar arası işbirliği yaparak belirli aralarla geniş kapsamlı cinsel eğitim programları düzenlenmeleri davranış değişiminde etkili olabileceğini belirlemişlerdir.

Çalışandemir, Bencik ve Artan (2008) “Çocukların Cinsel Eğitimi: Geçmişten Günümüze Bir Bakış” adlı çalışmalarında Milli Eğitim Bakanlığı’nın okul öncesi ve ilköğretim programları incelemişler ve "cinsel eğitim" kavramının programlar içinde hak ettiği yeri bulamadığını belirtmişlerdir. Bu nedenle öncelikle ülkemiz çocukları için bir "cinsel eğitim" tanımı yapılması gerektiğini ve bundan sonra da cinsel eğitim hedefleri belirlenmesinin bir zorunluluk olduğunu belirtmişlerdir. Bu yönde okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim öğretmenlerinin yetiştirilme sürecinde cinsel eğitim konusu ders programları içine Yerleştirilmesinin gerektiğini ve alanda çalışan öğretmenlere de hizmet içi eğitim verilmesinin aynı zamanda MEB’in okul öncesi eğitim, ilköğretim ve ortaöğretim müfredatı içerisinde “cinsel eğitim”e yönelik konuların yer almasına yönelik çalışmalarında hız kazanması gerektiğinin önemini belirtmişlerdir.

Gökdeniz (2008) ilköğretimde cinsel bilgiler eğitimi konusunda velilerin ve öğretmenlerin görüşlerini tespit etmek amacıyla yaptığı çalışmasını Bursa ili merkez ilçesindeki bazı ilköğretim okullarında çalışan 248 öğretmen ve bu okullarda öğrenim gören

85 öğrenci velisi üzerinde gerçekleştirmiştir. Yaptığı çalışmanın sonucunda ilköğretimde cinsel bilgiler eğitimi dersinin ayrı bir ders olarak okutulması gerektiğini söylemiştir. Öğretmen ve veli görüşlerine göre cinsel bilgiler eğitimi özel eğitim almış uzmanlar tarafından kız ve erkeklere ayrı ortamlarda; 6. sınıftan itibaren verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Ayrıca ilköğretim okullarında okutulacak cinsel bilgiler eğitimi dersinde ergenlikte ruhsal ve bedensel değişimler, toplumsal yapı, cinsel organlar ve cinsel istismar konularının yer alması gerektiğini de veli ve öğretmenler tarafından belirtildiğini söylemiştir.

Çetin vd. (2008) “Erkek Ergenlerde Cinsel Davranış ve Cinsel Bilgi Kaynakları: Sekiz Yıl Arayla Değerlendirme” adlı çalışmalarında elde edilen verilerden çıkan sonuçlara göre cinselliğin yıllar içinde artmasından dolayı, cinsel eğitim programlarının ilköğretim döneminde, ilk cinsel deneyimden önce başlaması gerektiğini belirtmişler ve bu programların çok önemli olduğunu ifade etmişlerdir.

Erbil, Orak ve Bektaş (2010) anneler cinsel eğitim konusunda ne bildiğini, kızlarına ne kadar cinsel eğitim verebildiğini belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmalarını 2005 ve 2006 yılları Kadın-Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesine tedavi için, gelen 9 yaş ve üzeri en az bir kız çocuğu olan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 192 anne üzerinde yapmışlardır. Araştırmanın sonucunda, ileri yaşta olmayan, kendisi ve eşinin eğitim düzeyi lise ve üniversite olan, il ve ilçede oturan, kız çocuk sayısı daha az olan, annelerin kızlarına cinsel eğitim verme oranının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Annelerin kızlarına cinsel eğitim verme oranı, kendi annelerinden cinsel eğitim alma oranına göre oldukça yüksek bulunmuş, ancak bu konuda daha yapılması gerekenlerin olduğunu belirtmişlerdir. Geleceğin anneleri olacak kızların, yeterli ve yararlı cinsel eğitim alması sonucunda toplumda daha az cinsel sorun yaşanacağını söylemişlerdir. Yaptıkları çalışmada elde edilen verilere göre bir kuşak öncesine göre kızlarına cinsel eğitim veren annelerin oranının önemli düzeyde arttığını, ancak istenilen düzeyde olmadığını belirlemişlerdir. Bu nedenle ilköğretimde cinsel eğitimin toplum için önemli bir yer tuttuğu görülmektedir.

Adaji ve arkadaşlarının (2010) Kenya’lı okulda okuyan ergenler üzerinde evlilik öncesi cinsel ilişki, istenmeyen gebelikler, kürtaj ve doğum hakkındaki tutumlarını ölçmek amacıyla kesitsel bir çalışma yapmışlardır. Yapılandırılmış anket kullanılarak elde edilen

verilerden çıkan sonuçlara göre ergenlerin cinselliğe karşı muhafazakar bir tutum içinde olduklarını belirlemişlerdir. Ergenlerin üreme sağlıkları için ve cinselliğe karşı daha doğru bir tutum geliştirmede okulun önemini belirtmişlerdir.

Tobey ve arkadaşları (2011) adolesanların cinsel davranışlarını, cinselliğe yönelik anne baba tutumlarını, anne ve babayla olan iletişimi ve okulun cinsel eğitimin kaynağı olup olmadığını belirlemek amacıyla yaptığı çalışmalarını kent merkezi ve banliyölerde yaşayan 12–18 yaş arası Afrika- Amerikan, İspanyol ve Kafkas kökenli 406 öğrenci üzerinde yürütmüşlerdir. Yaptıkları çalışmanın sonuçlarının eski çalışmaları desteklediklerini söyledikleri araştırmada, cinsellik hakkında kızların anneleriyle konuşmalarının erkeklerin anneleriyle konuşmalarından daha çok olduğunu belirlemişlerdir. Yaş faktörünün de cinsel davranışlar üzerinde büyük etki sahibi olduğunu söylemişlerdir. Okulda verilen cinsel eğitimin cinsiyet değişkeni açısından kızlarla erkekler arasında kızlar lehine anlamlı farkın olduğunu belirlemişlerdir. Ancak okulda verilen cinsel eğitimin yaş ve ırk açısından anlamlı bir fark yaratmadığını söylemişlerdir.

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde; araştırmanın modeli, evreni, örnekleme, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve verilerin analizi ilgili açıklamalar yer almaktadır.

1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu çalışma ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersindeki cinsel içerikli konulara karşı tutumlarının neler olduğunu belirlemeye yönelik olduğu için genel tarama modelinde yapılacaktır.

Genel tarama modeli, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2005: 79).

2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmanın çalışma evrenini, 2010/2011 eğitim-öğretim yılında, Afyonkarahisar il genelinde bulunan ilköğretim okullarında, 6. sınıflarda okuyan 3332 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise; Afyonkarahisar ili merkez ilçe ilköğretim okullarından sosyo-ekonomik çevreleri ve başarıları değişik olarak seçilmiş 4 ilköğretim okulunun 6. sınıf öğrencileri ile oluşturulmuştur. Bu okulların isimleri ve 6. sınıf öğrenci sayıları Ek 3’de verilmiştir. Seçilen okulların 6. sınıflarında okuyan toplam öğrenci sayısı 438 olarak tespit edilmiş ve her okula 6. sınıf öğrenci sayısı kadar tutum anketi gönderilmiştir. 438 anketten 94 tanesi geri dönmüş, 38 tanesi de eksik doldurulduğu için iptal edilmiştir. Araştırmanın örneklemini 306 öğrenci oluşturmaktadır.

3. ÖLÇME ARACI VE VERİLERİN TOPLANMASI

3.1. ÖLÇME ARACININ GELİŞTİRİLMESİ

Araştırmanın problemi belirlendikten sonra konuyla ilgili literatür taraması yapılmış ve ilgili kitaplar, tezler, makaleler ve çeşitli yayınlar incelenmiştir. Araştırmanın veri toplama aracı, araştırmacı tarafından hazırlanmıştır.

Hazırlama aşamasında ilk olarak, 5’li derecelendirme tipi anket için 28 madde hazırlanmıştır.

Çok maddeli ölçeklerden biri olan likert yöntemi kolay oluşturulabilmesi, yüksek güvenilirliğin, geçerliğin sağlanabilmesi ve birçok duyuşsal özelliğin ölçülmesinde başarılı

olması(Tekindal,2009) ve ölçek oluşturmada diğer modellerden daha ekonomik olması nedenleriyle sık kullanılan bir yöntemdir (Tezbaşaran,1997). Maddeler yazılırken öğrencilerin tutumları mümkün olduğunca her yönden ölçülmeye çalışılmıştır, olumlu maddeler yanında olumsuz maddeler de kullanılmıştır. Ölçekte farklı boyutlarda (bilişsel, duyuşsal ve davranışsal) maddeler içermesine dikkat edilmiştir. Hazırlanan tutum anketi formu Tez danışmanının görüşleri doğrultusunda düzenlenmiş ve aynı niteliği ölçen 4 madde çıkarılmış böylece anket formu 24 maddeye indirilmiştir. Daha sonra Afyonkarahisar’da 6. sınıfta okuyan 72 öğrenci üzerinde ön uygulama yapılmıştır.

Ölçme aracının yapı geçerliğini belirlemek için faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizi, aynı yapıyı ya da niteliği ölçen değişkenleri bir araya toplayarak ölçmeyi az sayıda faktör ile açıklamayı amaçlayan bir istatistiksel tekniktir (Büyüköztürk,2003).

Faktör analizinde yorumlanması zor çok sayıda ilişkili orijinal değişkenden bağımsız, kavramsal olarak anlamlı az sayıda faktörün bulunması amaçlanmaktadır. Bundan dolayı maddelerin faktör yüklerinin en az .40 olmasına (Tavşancıl,2006: 48) ve yüksek iki yük değeri arasındaki farkın .10 olması önerilir (Büyüköztürk, 2003:119).

Ön uygulamadan elde edilen verilerin analizleri sonucu güvenilirliği düşüren ve faktör yükü .40’dan düşük olan maddeler ölçekten çıkarılmıştır. Bu işlemler sonucunda 19 maddeden oluşan 5’li derecelendirme ölçeği uygulama için hazır hale getirilmiştir. Ölçeğin birinci bölümü kişisel bilgilerden, ikinci bölümü ise Fen ve Teknoloji dersinin canlılarda üreme büyüme ve gelişme ünitesi kapsamında yer alan cinsel içerikli konulara karşı öğrenci tutumlarını ölçen 19 maddeden oluşmaktadır.

3.2. VERİLERİN TOPLANMASI

Araştırma için hazırlanan anket formu ve ilgili belgeler Sosyal Bilimler Enstitüsü kanalıyla Afyonkarahisar Milli Eğitim Müdürlüğü’nden araştırmanın yapılması için gerekli izin alınmıştır (Ek:4).

02/03/2011 tarihi itibarıyla ilgili tutum anketi izin alınan okullara araştırmacı tarafından götürülmüş anket sonuçları en çok iki hafta sonra okullardan geri toplanmıştır.

4. VERİLERİN ANALİZİ

Araştırmada elde edilen veriler, bilgisayar programına girilmiş ve işleme tabi tutulmuştur. 5 dereceli likert tipi tutum ölçeğini cevaplayan her bir öğrenci her bir maddeye beşli dereceleme boyutunda tepkide bulunmaktadır. Bunlar “ kesinlikle katılıyorum, katılıyorum, karasızım, katılmıyorum ve hiç katılmıyorum” şeklindedir. Tutum ölçeğinde bulunan olumlu maddeler 5-4-3-2-1 ve olumsuz maddeler 1-2-3-4-5

şeklinde puanlanmıştır. Denemeye tabi tutulan maddeler puanlandıktan sonra iyi işlemeyen maddeleri seçmek için madde analizi yapılmıştır.

Ölçeğin güvenirliği hesaplanmış ve Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı $\alpha = ,80$ bulunmuştur. Güvenirlik katsayısının 0,70 ve üzeri olması test puanlarının güvenirliği için genel olarak yeteli kabul edilmektedir (Büyüköztürk, 2003). Güvenirlik ve geçerlilik hesaplamalarından sonra 11. ve 18. maddeler istatistiksel işlemlerin dışında bırakılmıştır.

İkili değişkenler için bağımsız gruplar t testi, üç ve daha fazla değişkenler için tek yönlü varyans analizi (One Way Anova) testi yapıldı. Anlamlı farklılık olanlar için ise Tukey testi uygulandı. Anlamlılık düzeyi .05 olarak alındı.

Bilgisayar paket programına veriler girilirken kullanılan giriş kodlamaları aşağıdaki gibidir. Analizler yapılırken istatistiksel işlemlerde hata olmaması açısından bazı veriler birleştirilerek kodlanmıştır.

Cinsiyet

1=Erkek

2=Kız

Annenin Öğrenim Durumu

1= Okur-yazar değil- İlkokul

2= Ortaokul

3= Lise ve dengi okul

4= Üniversite- Lisansüstü

Babanın Öğrenim Durumu

1= Okur-yazar değil- İlkokul

2= Ortaokul

3= Lise ve dengi okul

4= Üniversite- Lisansüstü

Annenin Mesleği

1= Diğer Meslek Grupları (İşçi, Esnaf, Çiftçi, Serbest Meslek)

2= Memur

3= Ev Hanımı

Babanın Mesleği

1= İşçi

2= Memur

3= Diğer Meslek Grupları (Esnaf, Çiftçi, Çalışmıyor)

4= Serbest Meslek

Aylık Gelir

1= 600- 1000 TL

2= 1001- 1500 TL

3= 1501- 2000 TL

4= 2001- 2500 TL

5= 2500 TL üzeri

Yukarıdaki aylık gelir dağılımı 2010 yılı asgari ücret minimum baz alınarak oluşturulmuştur.

Öğrencilerin tutum ölçeğine verdikleri cevapların faktör analizi sonucunda üç faktör ortaya çıkmıştır. Bu faktörler şöyledir:

Faktör 1: Canlılarda üreme, büyüme ve gelişme ünitesinin derste işlenmesine karşı tutum.

Faktör 2: Cinselliğe karşı tutum.

Faktör 3: Okulda bu üniteye geçen konuları öğrenmeye yönelik tutum.

Faktör 1

Madde 4: “Fen ve Teknoloji dersinde insanda üremeyi sağlayan yapı ve organlar konusunda geçen dişi ve erkek üreme organları hakkında sınıfta konuşulması beni rahatsız eder.”

Madde 6: “Fen ve Teknoloji dersinde geçen insanda üreme sistemi ile ilgili kavramlar ve açıklamalar bana önemsiz geliyor.”

Madde 11: “Karşı cinsin üreme organları hakkında bilgi sahibi olmak istemem.”

Madde 12: “Canlılarda üreme büyüme ve gelişme ünitesinde geçen konuları öğretmenime rahatlıkla sormadığım için bu konular işlenirken derse katılmam.”

Madde 13: “Ders kitabında üreme organlarıyla ilgili resimlerin bulunması beni rahatsız eder.”

Madde14: “İnsanlarda üreme büyüme ve gelişme konusunun bu dersten kaldırılmasını isterim.”

Faktör 2

Madde 3: “Ergenlik dönemi ve üreme sistemi ile ilgili bilgiler öğrenmek sıkıcıdır.”

Madde 5: “İnsanın cinsel gelişimi hiç ilgimi çekmez.”

Madde 8: “İnsanın cinsiyet özellikleriyle ilgili konuları merak ederim.”

Madde 9: “Ergenlerde meydana gelen bedensel değişimlerin konuşulduğu ortamda karşı cinsin olması beni rahatsız eder.”

Madde 15: “İnsanların nasıl ürediği hiç ilgimi çekmez.”

Faktör 3

Madde 1: “Ergenlik dönemi hakkında bilgi edindiğimde bu dönemi rahat ve sağlıklı geçirebilirim.”

Madde 2: “Ergenlik döneminde bedenimde meydana gelen değişikliklerle ilgili konuları öğrenmek yaşamımda bana fayda sağlar.”

Madde 7: “Fen ve Teknoloji dersinde insanda üreme büyüme ve gelişme konusuna çalışmaktan zevk alırım.”

Madde 10: “Ergenlik dönemimde vücudumda meydana gelen değişimlerin sebebini öğrenmek isterim.”

Madde 16: “Okullarda insanlarda üreme büyüme ve gelişme konusunda öğrendiklerim sayesinde ergenlik dönemi hakkındaki endişelerimden kurtuldum.”

Madde 17: “Cinsellik kişilik gelişiminin bir parçasıdır.”

Her bir faktörde yer alan maddelerin o faktör içerisindeki yük değerleri Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. Maddelerin Faktör İçerisindeki Yük Değerleri

Faktör 1		Faktör 2		Faktör 3	
Madde No	Faktör Yüğü	Madde No	Faktör Yüğü	Madde No	Faktör Yüğü
Madde 4	,632	Madde 3	,446	Madde 1	,611
Madde 6	,426	Madde 5	,760	Madde 2	,598
Madde 11	,450	Madde 8	,580	Madde 7	,391
Madde 12	,623	Madde 9	,629	Madde 10	,680
Madde 13	,694	Madde 15	,484	Madde 16	,655
Madde 14	,727			Madde 17	,321

Her bir faktörden elde edilen toplam puanlar o faktör içindeki madde sayısına bölünerek aritmetik ortalamaları hesaplanmıştır.

Bulguların değerlendirilmesinde dereceler aşığıdaki puanlamaya tabi tutulmuştur.

Tablo 6. 5’li Derecelendirme Ölçeği Puan Aralığı

1,00 – 1,79	Hiç Katılmıyorum
1,80 – 2,59	Katılmıyorum
2,60 – 3,39	Kararsızım
3,40 – 4,19	Katılıyorum
4,20 – 5,00	Kesinlikle Katılıyorum

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde, ilk önce örnekleme ilişkin bulgulara ve daha sonra araştırmanın alt problemleri ile ilgili bulgulara yer verilmektedir.

1.ÖRNEKLEME İLİŞKİN BULGULAR

Örnekleme oluşturan öğrencilerin cinsiyete göre dağılımları Tablo 7’de verilmistir.

Tablo 7. Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Cinsiyet	Frekans (f)	Yüzde (%)
Kız	150	49
Erkek	154	50,3
Cevapsız	2	0,7
Toplam	306	100

Araştırmaya katılan 306 öğrenciden 2 öğrenci cinsiyetini belirtmemiş olup, geri kalan 304 öğrencinin %49’u kız, %50,3’ ü erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Örnekleme oluşturan öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre sayılarının birbirine yakın olduğu belirlenmiştir.

Örnekleme oluşturan öğrencilerin annelerinin öğrenim durumuna göre dağılımı Tablo 8’ de verilmiştir.

Tablo 8. Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Annelerinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Öğrenim durumu	Frekans (f)	Yüzde (%)
Okur-yazar değil -İlkokul	125	40,8
Ortaokul	43	14,1
Lise ve dengi okul	84	27,5
Üniversite- Lisansüstü	53	17,3
Cevapsız	1	0,3
Toplam	306	100

Örnekleme oluşturan 306 öğrenciden 1 öğrenci annesinin öğrenim durumunu belirtmemiş olup, 305 öğrencinin annelerinin öğrenim durumları incelendiğinde öğrencilerin annelerinin % 40,8’ inin okuryazar olmayan ve ilkokul mezunu kişilerden oluştuğu, %14,1’inin ortaokul mezunlarından oluştuğu, %27,5’inin lise ve dengi okul mezunlarından oluştuğu, %17,3’ünün üniversite ve lisansüstü mezunlarından oluştuğu görülmektedir. Veriler

incelendiğinde öğrencilerin annelerinin öğrenim durumunun en çok %40,8 okur-yazar olmayan ile ilkokul mezunu olduğu görülmektedir.

Örnekleme oluşturan öğrencilerin babalarının öğrenim durumuna göre dağılımı Tablo 9’ da verilmiştir.

Tablo 9. Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Babalarının Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Öğrenim durumu	Frekans (f)	Yüzde (%)
Okur-yazar değil -İlkokul	54	17,6
Ortaokul	61	19,9
Lise ve dengi okul	88	28,8
Üniversite- lisansüstü	102	33,3
Cevapsız	1	0,3
Toplam	306	100

Örnekleme oluşturan 306 öğrenciden 1 öğrenci babasının öğrenim durumunu belirtmemiş olup, 305 öğrencinin babalarının öğrenim durumları incelendiğinde %17,6’sının okur-yazar olmayan ve ilkokul mezunu olduğu, %19,9’unun ortaokul, %28,8’inin lise ve dengi okul, %33,3’ünün üniversite lisansüstü mezunu olduğu belirlenmiştir. Veriler incelendiğinde öğrencilerin babalarının öğrenim durumlarında lise ve dengi okul mezunları ile üniversite ve lisansüstü mezunlarının oranlarının birbirine yakın olduğu görülmektedir.

Örnekleme oluşturan öğrencilerin annelerinin mesleklerine göre dağılımı Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10. Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Annelerinin Mesleklerine Göre Dağılımı

Meslek	Frekans (f)	Yüzde (%)
Diğer meslek grupları(işçi, esnaf, çiftçi, serbest meslek)	20	6,5
Memur	37	12,1
Ev hanımı	246	80,4
Cevapsız	3	1
Toplam	306	100

Örnekleme oluşturan 306 öğrenciden 3 öğrenci annesinin mesleğini belirtmemiş olup, 303 öğrencinin annelerinin meslek durumları incelendiğinde %6,5’inin diğer meslek gruplarında, %12,1’inin memur, %80,4’ünün çalışmıyor olduğu görülmüştür. Verilerden yola çıkıldığında öğrencilerin annelerinin çoğunun ev hanımı olduğu belirlenmiştir.

Örnekleme oluşturan öğrencilerin babalarının mesleklerine göre dağılımı Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Babalarının Mesleklerine Göre Dağılımı

Meslek	Frekans (f)	Yüzde (%)
Diğer meslek grupları (esnaf, çiftçi, çalışmıyor)	59	19,3
İşçi	80	26,1
Memur	100	32,7
Serbest meslek	66	21,6
Cevapsız	1	0,3
Toplam	306	100

Örnekleme oluşturan 306 öğrenciden 1 öğrenci babasının mesleğini belirtmemiş olup, 305 öğrencinin babalarının meslek durumları incelendiğinde %19,3’ünün diğer meslek gruplarında olduğu, %26,1’inin işçi olduğu, %32,7’sinin memur olduğu ve %21,6’sının serbest meslekte olduğu görülmüştür.

Örnekleme oluşturan öğrencilerin ailelerinin aylık gelirlerine göre dağılımı Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Ailelerinin Aylık Gelirlerine Göre Dağılımı

Aylık Gelir	Frekans (f)	Yüzde (%)
600–1000 TL	114	37,3
1001–1500 TL	68	22,2
1501–2000 TL	50	16,3
2001–2500 TL	30	9,8
2500 TL üzeri	44	14,4
Toplam	306	100

Araştırmaya katılan 306 aileden % 37,3’ü 600 TL - 1000 TL aralığında aylık gelire, % 22,2’si 1001 TL- 1500 TL aralığında aylık gelire, % 16,3’ü 1501 TL -2000 TL aralığında aylık gelire, % 9,8’i 2001 TL- 2500 TL aralığında aylık gelire ve % 14,4’ü 2500TL üzeri aylık gelire sahiptir.

2. ALT PROBLEMLERE İLİŞKİN BULGULAR

2.1. ÖĞRENCİLERİN ‘CANLILARDA ÜREME, BÜYÜME VE GELİŞME’ ÜNİTESİNDE GEÇEN CİNSEL İÇERİKLİ KAVRAM VE AÇIKLAMALARA KARŞI TUTUMLARININ GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ

İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin ‘Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme’ ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının genel dökümü; her bir faktör içindeki maddelerin aritmetik ortalama (A.O) ve standart sapmaları (s.s) , her bir faktör için hesaplanan A.O ve s.s değerleri aşağıda tablo 13’de verilmiştir.

1,00 – 1,79	Hiç Katılmıyorum
1,80 – 2,59	Katılmıyorum
2,60 – 3,39	Kararsızım
3,40 – 4,19	Katılıyorum
4,20 – 5,00	Kesinlikle Katılıyorum

Aralıkları esas alınarak yorum yapılmıştır.

Tablo 13. Öğrencilerin Cinsel İçerikli Kavram Ve Açıklamalara Karşı Tutumlarının Genel Dökümü

FAKTÖR	MADDELER	A.O	s.s
Faktör 1. Ünitenin derste işlenmesine karşı tutum.	4.Fen ve Tek. dersinde insanda üremeyi sağlayan yapı ve organlar konusunda geçen dişi ve erkek üreme organları hakkında sınıfta konuşulması beni rahatsız eder.	3,403	1,373
	6.Fen ve Tek. dersinde geçen insanda üreme sistemi ile ilgili kavramlar ve açıklamalar bana önemsiz geliyor.	4,095	1,100
	11.Karşı cinsin üreme organları hakkında bilgi sahibi olmak istemem.	2,941	1,419
	12.Canlılarda üreme büyüme ve gelişme ünitesinde geçen konuları öğretmenime rahatlıkla soramadığım için bu konular işlenirken derse katılmam	4,000	1,181
	13.Ders kitabında üreme organlarıyla ilgili resimlerin bulunması beni rahatsız eder.	3,483	1,374
	14.İnsanlarda üreme büyüme ve gelişme konusunun bu dersten kaldırılmasını isterim.	3,891	1,255
Faktör 1		3,631	0,844

Tablo 13'ün devamı

FAKTÖR	MADDELER	A.O	s.s
Faktör 2 Cinselliğe karşı tutum.	3.Ergenlik dönemi ve üreme sistemi ile ilgili bilgiler öğrenmek sıkıcıdır.	3,881	1,212
	5.İnsanın cinsel gelişimi hiç ilgimi çekmez.	3,242	1,402
	8.İnsanın cinsiyet özellikleriyle ilgili konuları merak ederim.	3,141	1,375
	9.Ergenlerde meydana gelen bedensel değişimlerin konuşulduğu ortamda karşı cinsin olması beni rahatsız eder.	2,796	1,445
	15.İnsanların nasıl ürediği hiç ilgimi çekmez.	3,620	1,362
Faktör 2		3,327	0,876
Faktör 3 Okulda bu ünite de geçen konuları öğrenmeye yönelik tutum.	1.Ergenlik dönemi hakkında bilgi edindiğimde bu dönemi rahat ve sağlıklı geçirebilirim.	4,147	0,932
	2.Ergenlik döneminde bedenimde meydana gelen değişikliklerle ilgili konuları öğrenmek yaşamımda bana fayda sağlar.	4,212	0,993
	7.Fen ve Teknoloji dersinde insanda üreme büyüme ve gelişme konusuna çalışmaktan zevk alırım.	3,684	1,234
	10.Ergenlik dönemimde vücudumda meydana gelen değişimlerin sebebini öğrenmek isterim.	4,141	1,145
	16.Okullarda insanlarda üreme büyüme ve gelişme konusunda öğrendiklerim sayesinde ergenlik dönemi hakkındaki endişelerimden kurtuldum.	3,849	1,165
	17.Cinsellik kişilik gelişiminin bir parçasıdır.	3,758	1,130
Faktör 3		3,956	0,650

Tablo 13'deki bulgulara göre örnekleme oluşturan öğrencilerin tutum ölçeğinden aldıkları puanların aritmetik ortalamaları 4,212 ile 2,796 arasında değişmektedir.

Tablo 13'deki bulgular incelenecek olursa; en yüksek aritmetik ortalamaya sahip olan 2. maddede (A.O= 4,212, s.s= 0,993) öğrencilerin 'Ergenlik döneminde bedenimde meydana gelen değişikliklerle ilgili konuları öğrenmek yaşamımda bana fayda sağlar.' ifadesine 4,212 ortalama itibariyle "kesinlikle katılıyorum" diyerek olumlu tutum sergiledikleri söylenebilir.

Bu durum öğrencilerin ergenlik dönemine has fiziksel değişimlerle ilgilendiklerini ve bunları öğrenmenin yaşamlarının diğer dönemlerinde kendilerinde fayda sağlayacağını düşündüklerinin ispatı sayılabilir.

En düşük aritmetik ortalamaya sahip 9. maddede (A.O= 2,796, s.s= 1,445) öğrencilerin 'Ergenlerde meydana gelen bedensel değişimlerin konuşulduğu ortamda karşı

cinsin olması beni rahatsız eder.’ ifadesine 2,796 ortalama ile kararsız olduklarını belirtmişlerdir.

Faktör 1’deki (ünitenin derste işlenmesine karşı tutum) maddelere ait bulgular incelenecek olursa; öğrencilerin 4. maddede “Fen ve Teknoloji dersinde insanda üremeyi sağlayan yapı ve organlar konusunda geçen dişi ve erkek üreme organları hakkında sınıfta konuşulması beni rahatsız eder.” İfadesine 3,403 ortalama ile “Katılıyorum” diyerek; 6. maddede “Fen ve Teknoloji dersinde geçen insanda üreme sistemi ile ilgili kavramlar ve açıklamalar bana önemsiz geliyor.” ifadesine 4,095 ortalama ile “Katılıyorum” diyerek; 12. maddede “Canlılarda üreme büyüme ve gelişme ünitesinde geçen konuları öğretmenime rahatlıkla sormadığım için bu konular işlenirken derse katılmam.” ifadesine 4,000 ortalama ile “Katılıyorum” diyerek; 13. maddede “Ders kitabında üreme organlarıyla ilgili resimlerin bulunması beni rahatsız eder.” İfadesine 3,483 ortalama ile “Katılıyorum” diyerek; 14. maddede “İnsanlarda üreme büyüme ve gelişme konusunun bu dersten kaldırılmasını isterim.” ifadesine 3,891 ortalama ile “Katılıyorum” diyerek, Fen ve Teknoloji dersindeki canlılarda üreme, büyüme ve gelişme ünitesi ve bu ünitenin alt ünitesi olan insanda üreme büyüme ve gelişme ünitesine karşı, bu konuların derste işlenmesine karşı olumsuz tutum geliştirdikleri söylenebilir. Aynı faktörde 11. maddede “Karşı cinsin üreme organları hakkında bilgi sahibi olmak istemem.” İfadesine 2,941 ortalama ile kararsız olduklarını belirtmişlerdir.

Ayrıca faktör 1’de ortaya çıkan 3,631 ortalama, öğrencilerin bu faktörde (ünitenin derste işlenmesine karşı tutum) katılıyorum cevabıyla olumsuz tutuma sahip olduklarını göstermektedir.

Faktör 2’deki (Cinselliğe karşı tutum) maddelere ait bulgular incelenecek olursa; öğrencilerin 5. maddede “İnsanın cinsel gelişimi hiç ilgimi çekmez.” İfadesine 3,242 ortalama ile “karasızım” diyerek; 8. maddede “İnsanın cinsiyet özellikleriyle ilgili konuları merak ederim.” İfadesine 3,141 ortalama ile “karasızım” diyerek; 9. maddede “Ergenlerde meydana gelen bedensel değişimlerin konuşulduğu ortamda karşı cinsin olması beni rahatsız eder.” İfadesine 2,796 ortalama ile “karasızım” diyerek cinselliğe karşı tutumlarını kesin olarak belirtememişlerdir denilebilir. Öğrencilerin 3. maddede “Ergenlik dönemi ve üreme sistemi ile ilgili bilgiler öğrenmek sıkıcıdır.” İfadesine 3,881 ortalama ile “katılıyorum” diyerek; 15. maddede “İnsanların nasıl ürediği hiç ilgimi çekmez.” İfadesine 3,620 ortalama ile katılıyorum diyerek bu ifadelerle karşı olumsuz tutumda bulduklarını söylemişlerdir.

Faktör 2’de ortaya çıkan 3,327 ortalama karasızım cevabına denk geldiğinden öğrencilerin bu faktörde (Cinselliğe karşı tutum) olumlu ya da olumsuz bir tutum belirtmediklerini söyleyebiliriz.

Faktör 3'deki (Okulda bu ünite de geçen konuları öğrenmeye yönelik tutum.) maddelere ait bulgular incelenecek olursa; öğrencilerin 1. maddede "Ergenlik dönemi hakkında bilgi edindiğimde bu dönemi rahat ve sağlıklı geçirebilirim." İfadesine 4,147 ortalama ile "katılıyorum" diyerek; 2. maddede "Ergenlik döneminde bedenimde meydana gelen değişikliklerle ilgili konuları öğrenmek yaşamımda bana fayda sağlar." İfadesine 4,212 ortalama ile "katılıyorum" diyerek; 7. maddede "Fen ve Teknoloji dersinde insanda üreme büyüme ve gelişme konusuna çalışmaktan zevk alırım." İfadesine 3,684 ortalama ile "katılıyorum" diyerek; 10. maddede "Ergenlik dönemimde vücudumda meydana gelen değişimlerin sebebini öğrenmek isterim." İfadesine 4,141 ortalama ile "katılıyorum" diyerek; 16. maddede "Okullarda insanlarda üreme büyüme ve gelişme konusunda öğrendiklerim sayesinde ergenlik dönemi hakkındaki endişelerimden kurtuldum." İfadesine 3,849 ortalama ile "katılıyorum" diyerek; 17. maddede "Cinsellik kişilik gelişiminin bir parçasıdır." İfadesine 3,758 ortalama ile "katılıyorum" diyerek ünite de geçen insanda üreme, büyüme ve gelişme, ergenlik dönemi gibi konuları öğrenmeye yönelik olumlu tutumda olduklarını söylemişlerdir.

Faktör 3'ün ortalaması 3,956 olarak bulunmuştur. Bu değer katılıyorum cevabına karşılık geldiğinden öğrencilerin bu faktörde (Okulda bu ünite de geçen konuları öğrenmeye yönelik tutum) olumlu tutum sergiledikleri söylenebilir.

2.2. ÖĞRENCİLERİN 'CANLILARDA ÜREME, BÜYÜME VE GELİŞME' ÜNİTESİNDE GEÇEN CİNSEL İÇERİKLİ KAVRAM VE AÇIKLAMALARA KARŞI TUTUMLARININ CİNSİYET DEĞİŞKENİNE GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI

Bu bölümde öğrencilerin 'Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme' ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılması yapılmıştır. Cinsiyetler açısından öğrencilerin tutumları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını tespit etmek için bağımsız gruplar t- testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonunda elde edilen veriler tablo 14'de verilmiştir.

Tablo 14. Öğrencilerin Cinsel İçerikli Kavram Ve Açıklamalara Karşı Tutumlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Bağımsız Gruplar t- Testi Sonuçları

Faktör	Cinsiyet	N	A.O	s.s	sd	t	P
Faktör 1 Ünitenin derste işlenmesine karşı tutum.	Erkek	153	3,856	0,844	299	4,81	,000
	Kız	148	3,403	0,785			
Faktör 2 Cinselliğe karşı tutum.	Erkek	151	3,582	0,811	296	5,29	,000
	Kız	147	3,065	0,871			
Faktör 3 Okulda bu ünite de geçen konuları öğrenmeye yönelik tutum.	Erkek	152	4,050	0,661	297	2,46	,014
	Kız	147	3,867	0,621			

Öğrencilerin ‘Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme’ ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılması incelendiğinde faktör 1 de erkek ve kız öğrencilerin tutumları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < ,05$). Bu fark aritmetik ortalamalar incelendiğinde erkek öğrencilerin lehine bir farktır. Erkek öğrencilerin tutum ortalamasının (A.O=3,856) kız öğrencilerin tutum ortalamasından (A.O=3,403) fazla olduğu görülmüştür. Buna göre faktör 1’e ait maddeler cinsiyet değişkeni açısından incelendiğinde erkek öğrenciler lehine anlamlı bir fark bulunmaktadır.

Yine öğrencilerin ‘Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme’ ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılması incelendiğinde faktör 2 de erkek ve kız öğrencilerin tutumları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < ,05$). Bu fark aritmetik ortalamalar incelendiğinde erkek öğrencilerin lehine bir farktır. Erkek öğrencilerin tutum ortalamasının (A.O=3,582) kız öğrencilerin tutum ortalamasından (A.O=3,065) fazla olduğu görülmüştür. Buna göre faktör 2’ye ait maddelerde de cinsiyet değişkeni açısından incelendiğinde erkek öğrenciler lehine anlamlı bir fark bulunmaktadır.

Öğrencilerin ‘Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme’ ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılması incelendiğinde faktör 3 de erkek ve kız öğrencilerin tutumları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < ,05$). Bu fark aritmetik ortalamalar incelendiğinde erkek öğrencilerin lehine bir farktır. Erkek öğrencilerin tutum ortalamasının (A.O=4,050) kız öğrencilerin tutum ortalamasından (A.O=3,867) fazla olduğu görülmüştür. Buna göre faktör 3’e ait maddelerde

de cinsiyet değişkeni açısından incelendiğinde erkek öğrenciler lehine anlamlı bir fark bulunmaktadır.

Genel olarak bakıldığında ğrencilerin ‘Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme’ ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının cinsiyet değişkenine göre bütün faktörlerde erkek öğrenciler lehine anlamlı bir fark bulunmaktadır.

2.3. ÖĞRENCİLERİN ‘CANLILARDA ÜREME, BÜYÜME VE GELİŞME’ ÜNİTESİNDE GEÇEN CİNSEL İÇERİKLİ KAVRAM VE AÇIKLAMALARA KARŞI TUTUMLARININ ANNENİN ÖĞRENİM DURUMU DEğİŞKENİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

Bu bölümde ğrencilerin ‘Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme’ ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının annenin öğrenim durumu değişkenine göre karşılaştırılması yapılmıştır. Annenin ğrenim durumu açısından öğrencilerin tutumları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Yapılan analiz sonunda elde edilen veriler tablo 15’ de verilmiştir.

Tablo 15. Öğrencilerin Cinsel İçerikli Kavram Ve Açıklamalara Karşı Tutumlarının Annenin ğrenim Durumu Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

Faktör	Varyansın kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ort.	F	Sig.
Faktör 1. Ünitenin derste işlenmesine karşı tutum.	Gruplar arası	4,521	3	1,507	2,148	,094
	Grup içi	209,113	298	0,702		
	Toplam	213,634	301			
Faktör 2 Cinselliğe karşı tutum.	Gruplar arası	,635	3	0,212	,276	,843
	Grup içi	226,534	295	0,768		
	Toplam	227,169	298			
Faktör 3 Okulda bu ünite de geçen konuları öğrenmeye yönelik tutum.	Gruplar arası	2,159	3	0,720	1,727	,162
	Grup içi	123,367	296	0,417		
	Toplam	125,525	299			

Tablo 15 incelendiğinde, “Ünitenin derste işlenmesine karşı tutum” faktöründe öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının annenin öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir fark göstermediği bulunmuştur ($p < ,05$).

“Cinselliğe karşı tutum faktörü” de incelendiğinde öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının annenin öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur ($p<,05$).

“Okulda bu ünite de geçen konuları öğrenmeye yönelik tutum” faktöründe de öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının annenin öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmadığı belirlenmiştir ($p<,05$).

Bu sonuçlara göre annenin öğrenim durumunun öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarında farklılığa yol açmadığı söylenebilir.

2.4. ÖĞRENCİLERİN ‘CANLILARDA ÜREME, BÜYÜME VE GELİŞME’ ÜNİTESİNDE GEÇEN CİNSEL İÇERİKLİ KAVRAM VE AÇIKLAMALARA KARŞI TUTUMLARININ BABANIN ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

Öğrencilerin ‘Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme’ ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının babanın öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Yapılan analiz sonunda elde edilen veriler tablo 16’ da verilmiştir.

Tablo 16. Öğrencilerin Cinsel İçerikli Kavram Ve Açıklamalara Karşı Tutumlarının Babanın Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

Faktör	Varyansın kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ort.	F	Sig.
Faktör 1. Üniteye ve ünitenin derste işlenmesine karşı tutum.	Gruplar arası	2,575	3	0,858	1,204	,308
	Grup içi	212,373	298	0,713		
	Toplam	214,948	301			
Faktör 2 Cinselliğe karşı tutum.	Gruplar arası	1,245	3	0,415	,537	,658
	Grup içi	228,097	295	0,773		
	Toplam	229,341	298			
Faktör 3 Okulda bu ünite de geçen konuları öğrenmeye yönelik tutum.	Gruplar arası	1,837	3	0,612	1,460	,226
	Grup içi	124,156	296	0,419		
	Toplam	125,993	299			

Tablo 16 incelendiğinde, “ünitenin derste işlenmesine karşı tutum” faktöründe öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının babanın öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir fark göstermediği bulunmuştur ($p<,05$).

“Cinselliğe karşı tutum” faktörünün içerisinde de öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarında, babanın öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür ($p<,05$).

“Okulda bu ünite de geçen konuları öğrenmeye yönelik tutum” faktöründe de öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının babanın öğrenim durumuna göre anlamlı bir fark göstermediği belirlenmiştir ($p<,05$).

Bu sonuçlara göre babanın öğrenim durumunun öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında anlamlı bir farklılığa yol açmadığı söylenebilir.

2.5. ÖĞRENCİLERİN ‘CANLILARDA ÜREME, BÜYÜME VE GELİŞME’ ÜNİTESİNDE GEÇEN CİNSEL İÇERİKLİ KAVRAM VE AÇIKLAMALARA KARŞI TUTUMLARININ ANNENİN MESLEĞİ DEĞİŞKENİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

Bu bölümde öğrencilerin ‘Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme’ ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının annenin mesleği değişkenine göre karşılaştırılması yapılmıştır. Annenin mesleği açısından öğrencilerin tutumları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Yapılan analiz sonunda elde edilen veriler tablo 17’de verilmiştir.

Tablo 17. Öğrencilerin Cinsel İçerikli Kavram Ve Açıklamalara Karşı Tutumlarının Annenin Mesleği Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

Faktör	Varyansın kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ort.	F	Sig.
Faktör 1. Ünitenin derste işlenmesine karşı tutum.	Gruplar arası	0,203	2	0,101	,142	,868
	Grup içi	212,205	297	0,714		
	Toplam	212,407	299			
Faktör 2 Cinselliğe karşı tutum.	Gruplar arası	0,242	2	0,121	,158	,854
	Grup içi	224,506	294	0,764		
	Toplam	224,748	296			
Faktör 3 Okulda bu ünite de geçen konuları öğrenmeye yönelik tutum.	Gruplar arası	1,486	2	0,743	1,773	,172
	Grup içi	123,609	295	0,419		
	Toplam	125,095	297			

Tablo 17 incelendiğinde, “ünitenin derste işlenmesine karşı tutum” faktöründe öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında annenin mesleğine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p<,05$).

“Cinselliğe karşı tutum” faktöründe de öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında annenin mesleğine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p<,05$).

“Okulda bu ünite de geçen konuları öğrenmeye yönelik tutum” faktöründe de öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının annenin mesleğine göre anlamlı bir fark göstermediği belirlenmiştir ($p<,05$).

Bu sonuçlara göre cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı öğrenci tutumlarında annenin mesleği değişkenine göre bir farklılık yoktur denilebilir.

2.6. ÖĞRENCİLERİN ‘CANLILARDA ÜREME, BÜYÜME VE GELİŞME’ ÜNİTESİNDE GEÇEN CİNSEL İÇERİKLİ KAVRAM VE AÇIKLAMALARA KARŞI TUTUMLARININ BABANIN MESLEĞİ DEĞİŞKENİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

Bu bölümde, öğrencilerin ‘Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme’ ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının babanın mesleğine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Yapılan analiz sonunda elde edilen veriler tablo 18’ de verilmiştir.

Tablo 18. Öğrencilerin Cinsel İçerikli Kavram Ve Açıklamalara Karşı Tutumlarının Babanın Mesleği Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

Faktör	Varyansın kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ort.	F	Sig.
Faktör 1. Ünitenin derste işlenmesine karşı tutum.	Gruplar arası	0,289	3	0,096	,134	,940
	Grup içi	214,660	298	0,720		
	Toplam	214,948	301			
Faktör 2 Cinselliğe karşı tutum.	Gruplar arası	1,034	3	0,345	,447	,720
	Grup içi	227,548	295	0,771		
	Toplam	228,581	298			
Faktör 3 Okulda bu ünite de geçen konuları öğrenmeye yönelik tutum.	Gruplar arası	0,056	3	0,019	,044	,988
	Grup içi	125,298	296	0,423		
	Toplam	125,353	299			

Tablo 18 incelendiğinde, “ünitenin derste işlenmesine karşı tutum” faktöründe öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında babanın mesleğine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p<,05$).

“Cinselliğe karşı tutum” faktöründe de öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında babanın mesleğine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p<,05$).

“Okulda bu ünite de geçen konuları öğrenmeye yönelik tutum” faktöründe de öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının babanın mesleğine göre anlamlı bir fark göstermediği belirlenmiştir ($p<,05$).

Bu sonuçlara göre öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının babanın mesleğine göre bir farklılık göstermediği söylenebilir.

2.7. ÖĞRENCİLERİN ‘CANLILARDA ÜREME, BÜYÜME VE GELİŞME’ ÜNİTESİNDE GEÇEN CİNSEL İÇERİKLİ KAVRAM VE AÇIKLAMALARA KARŞI TUTUMLARININ AİLENİN GELİRİ DEĞİŞKENİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

Bu bölümde öğrencilerin ‘Canlılarda Üreme, Büyüme Ve Gelişme’ ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının ailenin geliri değişkenine göre karşılaştırılması yapılmıştır. Ailenin geliri açısından öğrencilerin tutumları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Yapılan analiz sonunda elde edilen veriler tablo 19’da verilmiştir.

Tablo 19. Öğrencilerin Cinsel İçerikli Kavram Ve Açıklamalara Karşı Tutumlarının Ailenin Geliri Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Faktör	Varyansın kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ort.	F	Sig.
Faktör 1. Ünitenin derste işlenmesine karşı tutum.	Gruplar arası	8,09	4	2,02	2,911	,022
	Grup içi	206,99	298	0,69		
	Toplam	215,08	302			
Faktör 2 Cinselliğe karşı tutum.	Gruplar arası	2,56	4	0,64	,834	,505
	Grup içi	226,78	295	0,42		
	Toplam	229,35	299			
Faktör 3 Okulda bu ünite de geçen konuları öğrenmeye yönelik tutum.	Gruplar arası	2,57	4	0,64	1,531	,193
	Grup içi	124,05	296	0,42		
	Toplam	126,62	300			

Tablo 19 incelendiğinde “ünitenin derste işlenmesine karşı tutum” faktöründe öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının ailenin gelir değişkenine göre anlamlı farklılık ($p= 0.022$) gösterdiği söylenebilir. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu bulabilmek için tukey testi yapılmıştır. Tukey testinden elde edilen sonuçlar tablo 20’de verilmiştir.

“Cinselliğe karşı tutum” faktöründe öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında ailenin gelirine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır($p<,05$).

“Okulda bu ünite de geçen konuları öğrenmeye yönelik tutum” faktöründe de öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının ailenin gelirine göre anlamlı bir fark göstermediği belirlenmiştir ($p<,05$).

Tablo 20. Öğrencilerin ‘Canlılarda Üreme, Büyüme Ve Gelişme’ Ünitesinde Geçen Cinsel İçerikli Kavram Ve Açıklamalara Karşı Tutumlarının Ailenin Geliri Değişkenine Göre Tukey Testi

Faktör 1	(I) Aylık Gelir	(J) Aylık Gelir	Ortalama Farkı (I-J)	Sig.
	2500 TL üzeri	600 – 1000 TL	0,4432	0,026
		1001 – 1500 TL	0,1770	0,813
		1501 – 2000 TL	0,1583	0,893
		2001 – 2500 TL	0,1371	0,958

Tablo 20’deki bulgular incelendiğinde, öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı faktör 1’deki tutumları arasında 2500 TL üzeri gelir düzeyi ile 600 -1000 TL gelir düzeyi arasında anlamlı fark olduğu görülmektedir ($p= 0,026$). Bu sonuç geliri 2500 TL üzeri olan ailelerin çocuklarının ünitenin derste işlenmesine karşı olumsuz tutuma sahip olduklarını gösterir. Ancak bu farkın gelir düzeyinden çok sosyo-kültürel yapıdan kaynaklandığı düşünülebilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde 6. sınıf öğrencilerinin “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme” ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarını belirlemek amacıyla yapılan araştırma ile elde edilen bulgulardan hareketle sonuçlara, tartışmalara ayrıca önerilere yer verilmiştir

Bu çalışmada 6. sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersindeki Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara ilişkin tutumlarını incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma problemine ilişkin bilgiler, araştırmacı tarafından hazırlanan cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutum ölçeği ve kişisel bilgiler anketinden elde edilen verilerden elde edilmiştir. Toplanan verilere uygulanan istatistiksel analizlerin sonucunda elde edilen bulgular şöyle özetlenebilir.

1. Öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumlarının genel dökümünde ortalama puanlarının 4,212 ile 2,796 arasında değiştiği görülmektedir. Faktör bazında bakıldığında, en yüksek ortalamanın 3,956 (katılıyorum) ile “okulda bu ünite de geçen konuları öğrenmeye yönelik olumlu tutum” faktöründe çıktığı görülmüştür. Buna göre; öğrencilerin canlılarda üreme, büyüme ve gelişme ünitesi ve bu ünite de yer alan insanda üreme, büyüme ve gelişme konularını okulda öğrenmeye yönelik olumlu tutum içinde oldukları söylenebilir. Çalışandemir, Bencik ve Artan (2008) “Çocukların Cinsel Eğitimi: Geçmişten Günümüze Bir Bakış” adlı çalışmalarında Milli Eğitim Bakanlığı’nın okul öncesi ve ilköğretim programları incelemişler ve "cinsel eğitim" kavramının programlar içinde hak ettiği yeri bulamadığını belirtmişlerdir. Bu nedenle Türkiye’de çocuklar için bir "cinsel eğitim" tanımı yapılması gerektiğini ve bundan sonra da cinsel eğitim hedefleri belirlenmesinin bir zorunluluk olduğunu belirtmişlerdir.

“Ünitenin derste işlenmesine karşı olumsuz tutum” faktörünün ortalaması ise 3,631 (katılıyorum) olarak bulunmuştur. Buna göre öğrenciler ünite de geçen bu konuların Fen ve Teknoloji dersinde işlenmesine karşı olumsuz bir tutum içinde oldukları söylenebilir. Bu sonuca göre öğrencilerin ünite de geçen konulara öğrenmeye meraklı olmalarına rağmen bu konuların Fen ve Teknoloji dersi içinde verilmesi not kaygısı ve öğretmenin konuya yaklaşımı gibi etkenlerden olumsuz etkilenildiği söylenebilir. Gökdeniz (2008) yaptığı araştırma sonucunda, ilköğretimde cinsel bilgiler eğitimi dersinin ayrı bir ders olarak okutulması gerektiğini söylemiştir. Gökdeniz’in yaptığı bu çalışmanın sonucu araştırmayı desteklemektedir.

En düşük ortalamanın 3,327 (kararsızım) ile “Cinselliğe karşı olumsuz tutum.” faktöründe çıktığı görülmüştür. Buna göre; öğrencilerin cinselliğe karşı tutumlarında kararsız

kaldıklarını belirttikleri söylenebilir. Öğrencilerin cinselliğe karşı olumlu ya da olumsuz bir tutum sergilemekte kararsız kalmaları bu konuya ilişkin yeterli bilgiye sahip olmadıklarının göstergesi sayılabilir.

Ergenlerin üreme sağlığı ve cinsellik konusundaki bilgi kaynakları, anne ve babalarıyla olan diyalogları, okuldaki eğitim öğretmenlerin görüşlerini ortaya koymak ve ergenlerin durumunu tespit edip çözümler üretmek amacıyla çalışmaya başlayan Alpua'nın (2006) çalışmasından elde ettiği sonuçlara göre Türkiye'deki ergenlerin yurtdışında yaşayan ergenlere göre daha az bilgilendikleri görülmektedir. Türkiye'deki ergenlerimiz bu konuda bilgiye daha zor ulaştıklarından ve eğitim sistemi içinde cinsellik eğitiminin yeterince yer almamış olmasından dolayı bilgilenmede yetersizlik ortaya çıkmış olabileceğini söylemiştir.

2. Öğrencilerin 'Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme' ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında cinsiyet değişkenine göre erkek öğrenciler lehine anlamlı bir fark görülmektedir. Bu sonuç cinsel içerikli kavram ve açıklamalarla ilgili erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha olumlu tutum sergilediklerini göstermektedir.

3. Öğrencilerin 'Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme' ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında annenin öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

4. Babanın öğrenim durumu, öğrencilerin 'Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme' ünitesinde geçen cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları arasında anlamlı farka yol açmamaktadır.

Tuğrul ve Artan (2001) yaptıkları çalışmalarında cinsel eğitimin anne ve babaların eğitimi, duygu, düşünce ve tutumları ile çok yakından ilişkili olduğu belirtmişlerdir.

Erbil, Orak ve Bektaş'ın (2010) annelerin cinsel eğitim konusunda ne bildiğini, kızlarına ne kadar cinsel eğitim verebildiğini belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmanın sonuçlarından biri olarak kendisi ve eşinin eğitim düzeyi lise ve üniversite olan annelerin kızlarına cinsel eğitim verme oranının daha yüksek olduğunu belirtmişlerdir.

Bu araştırmanın 3. ve 4. sonuçlarının, Tuğrul ve Artan'ın (2001) ve Erbil, Orak ve Bektaş'ın (2010) çalışmalarındaki sonuçlarla paralellik göstermediği görülmektedir. Buna göre öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalarla ilgili tutumlarının annenin ve babanın sadece öğrenim durumlarına bağlı kalmadan, öğrenim durumlarının yanında duygu, düşünce, tutum, çocuğuyla iletişim gibi birçok faktörle birlikte incelenmesinde yarar olabilir.

5. Öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları annenin mesleğine göre anlamlı bir fark göstermemektedir.

6. Öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları babanın mesleğine göre anlamlı bir fark göstermemektedir.

7. Öğrencilerin cinsel içerikli kavram ve açıklamalara karşı tutumları “ünitenin derste işlenmesine karşı olumsuz tutum” faktöründe ailenin geliri değişkenine göre anlamlı bir fark göstermektedir. Bu fark 2500 TL üzeri gelir düzeyi ile 600 – 1000 TL gelir düzeyi arasında 2500 TL üzeri gelir düzeyi lehine çıkmıştır.

Bu sonuçlardan yola çıkılarak şu önerilerde bulunulabilir.

1. Bu çalışma sadece bir ili kapsamaktadır. İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersindeki cinsel içerikli konulara yönelik öğrenci tutumları hakkında daha kapsamlı bilgiye ulaşmak için daha geniş bir çevrede yapılabilir.

2. Öğrencilerin cinsellik kavram ve açıklamalarını içeren ünite konularını öğrenmeye olumlu yaklaştıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin cinsellik hakkında daha doğru ve yeterli bilgiye sahip olmaları için ilköğretim müfredatına cinsellik eğitiminin girmesi faydalı olacaktır. Ancak bu konuların Fen ve Teknoloji dersinden bağımsız ayrı bir program şeklinde verilmesi daha etkili olabilir.

3. Öğrenci ailelerinin cinsellik hakkında bilgilendirilmesi toplumda kız ve erkek çocuklarının bu konuya karşı tutumlarının cinsiyet açısından farklılığını ortadan kaldırabilir.

KAYNAKÇA

- Adaji, S.E. , Warenus,L. U., Ong'any, A.A. and Faxelid E.A. (2010). The Attitudes of Kenyan In-School Adolescents Toward Sexual Autonomy. *African Journal of Reproductive Health*; 14(1): 3.
- Adler, A. (2004). *Genç Kız Psikolojisi ve Cinselliği*, İstanbul: Ekol Yayınları.
- Alikaşifoğlu, M. (2008). Ergenlerde Davranışsal Sorunlar. *İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Sürekli Tıp Eğitimi Etkinlikleri.Adölesan Sağlığı II., Sempozyum Dizisi* ,63, 55-59.
- Alpua, Z. (2006). *Adölesanların, Anne-Babalarının ve Öğretmenlerinin Cinsellik ve Üreme Sağlığı İle İlgili Tutum ve Davranışları*. (Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi).Dicle Üniversitesi, Diyarbakır.
- Başaran ,E., İ. (1980). *Eğitim Psikoloji*, Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Bayrak, B. Erden, M. (2007). Fen Bilgisi Öğretim Programının Değerlendirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15, 137–154.
- Büyüköztürk, Ş. (2003). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı (Geliştirilmiş 3. Baskı)*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Cinsel Eğitim Tedavi ve Araştırma Derneği (CETAD) (2007) Bilgilendirme Dosyası – 7 "Gençlik ve Cinsellik" Cinsel Eğitim. Basın Bülteni. İstanbul.
- Çalışandemir, F., Bencik, S., Artan, İ. (2008). Çocukların Cinsel Eğitimi: Geçmişten Günümüze Bir Bakış. *Eğitim ve Bilim*,33, 150.
- Çetin S., Bildik T., Erermiş S., Demiral N.,Özbaran B., Tamar M., Aydın C. (2008). Erkek Ergenlerde Cinsel Davranış ve Cinsel Bilgi Kaynakları: Sekiz Yıl Arayla Değerlendirme. *Türk Psikiyatri Dergisi* 2008;19(4), 390–397.
- Çok, F. (1994). Gelişim Psikolojisi: Ergenlik ve Yetişkinlik. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 27 (2).
- Demirel S. ve Terzioğlu F. (2003). Gaziantep İli Şahinbey İlçesi İlköğretim Okullarında Öğrenim Gören 5. ve 6. Sınıf Kız Öğrencilerin Menstruasyon Fizyolojisine İlişkin Bilgilerinin Belirlenmesi. *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi* -2
- Eksi, A.(1990). *Çocuk, Genç, Ana-Babalar*, İstanbul: Bilgi Yayınevi.
- Erbil N., Orak E., ve Bektaş A.E. (2010) Anneler cinsel eğitim konusunda ne biliyor, kızlarına ne kadar cinsel eğitim veriyor?.*Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*.7 (1).
- Ercan, O. (2008). Adölesanın Fiziksel Gelişimi. *İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Sürekli Tıp Eğitimi Etkinlikleri .Adölesan Sağlığı II., Sempozyum Dizisi* ,No:63 s:13-18.

- Ersin F. (2008). *Gençlere Verilen Üreme Sağlığı Eğitiminin Üreme Sağlığı Bilgi ve Davranışlarına Etkisi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Gençtan, E.(1998). *Psikanaliz ve Sonrası*, İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Gökdeniz, Ş. (2008). *İlköğretimde Cinsel Bilgiler Eğitimi Konusunda Öğretmen ve Veli Görüşleri*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Gölbaşı, Z. (2003). Sağlıklı Gençlik ve Toplum İçin Bir Adım: Cinsel Sağlık Eğitimi. *T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Eğitim - Kültür ve Araştırma Dergisi*, 5, 2(6).
- Gömleksiz, M. N.,(2003). İngilizce Duyuşsal Alana İlişkin Bir Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirliği. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1), 215–225.
- Gücüm, B., Kaptan, F. (1992). Dünden Bugüne İlköğretim Fen Bilgisi Programları ve Öğretim. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8.
- Güler, S. ve Yöndem, D. Z. (2007). Ergenlik ve Cinsel Sağlık Eğitimi ile İlgili Grup Rehberliğinin 6.Sınıf Öğrencilerinin Bilgi ve Tutumlarına Etkisi. *İlköğretim Online*, 6(1), 2- 0.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler (15. baskı)*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kınık E. (2000).Adölesan Dönemde Fiziksel Büyüme ve Cinsel Gelişme. *Katkı Pediatri Dergisi*. 21(6), 721.
- Kulaksızoğlu, A. (2000). Ergenlik Psikolojisi (3. Baskı). İstanbul: Remzi Kitapevi.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). (2006). *İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi (6,7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara: Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı Yayını.
- MEGEP (Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi) (2007). *Çocuk Gelişimi ve Eğitimi, Cinsel Gelişim*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Ministry of Education, New Zealand. www.minedu.govt.nz/.
- Özçelik, B. , Karamustafalıoğlu, O. (2002). Ergenlik Dönemi ve Ergenlerde Suisid Açısından Risk Faktörlerinin Değerlendirilmesi. *Düşünen Adam*; , 15(2): 68–76
- Öztürk, S. (2007). *Ergen eğitim programının, ergenlerin gelişim bilgilerine, beden ve benlik imajlarına etkisinin incelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Poroy, A. (2005). Türkiye'de Cinsellik. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Selçuk, Z. (2006). *İlköğretim 6. Sınıf Kız Öğrencilerine Uygulanan Cinsel Sağlık Eğitiminin Cinsel Sağlık Bilgilerine Etkisinin İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.

- Set, T., Dağdeviren, N. ve Aktürk, Z. (2006). Ergenlerde Cinsellik. *Genel Tıp Dergisi*;16(3):137–141
- Sungur, M. (1998). Cinsel Eğitim. *Klinik Psikiyatri Dergisi*; 2: 103–108.
- Şahin, İ., Turan H., Apak Ö. (2005). *Yeni İlköğretim Birinci Kademe Fen ve Teknoloji Programının Stake'in Uygunluk Modeliyle Değerlendirilmesi*. XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, 28–30 Eylül, Denizli.
- Şatıroğlu, H. (2008). Ergenlikte Cinsellik. *İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Sürekli Tıp Eğitimi Etkinlikleri. Adölesan Sağlığı II., Sempozyum Dizisi* ,No:63 s:41-46.
- Taşçı, A. İ.(2001). *Cinsel Eğitim (3. Baskı)*, İstanbul: İz Yayıncılık.
- Tavşancıl, E. (2006). *Tutumların Ölçülmesi ve SPSS İle Veri Analizi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Tekindal, S. (2009). *Duyuşsal Özelliklerin Ölçülmesi İçin Araç Oluşturma (2. Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Temel, Z. F. ve Aksoy, A. B.(2001).*Ergen ve Gelişimi -Yetişkinliğe İlk Adım*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Tezbaşaran, A.A. (1997). *Likert Tipi Ölçek Geliştirme Kılavuzu*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği.
- Tobey, J., Hillman, S. B., Anagurthi, C. & Somers L., C. (2011). Demographic Differences in Adolescents' Sexual Attitudes and Behaviors, Parent Communication about Sex, and School Sex Education . *Electronic Journal of Human Sexuality*, 14(3).
- Tuğrul, B. ve Artan, İ. (2001). Çocukların Cinsel Eğitimi İle İlgili Anne Görüşlerinin İncelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20: 141 – 149.
- Turan T. ve Ceylan S.S. (2007). 11–14 Yaş Grubu İlköğretim Öğrencilerinin Menstruasyona Yönelik Bilgileri ve Uygulamaları. *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 2(6).
- Türkiye Üreme Sağlığı Programı (2007). T.C. Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü Gençlik Danışmanlık ve Sağlık Hizmet Merkezleri CSÜS Eğitimi Modülü - Katılımcı Rehberi. *Buluş Tasarım ve Matbaacılık Hizmetleri-Ankara*.
- Yaşar, S., Ayaş, A., Gücüm, B., ve Kaptan, F. (1998). *Fen Bilgisi Öğretimi*. Eskişehir. Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi Yayınları, No : 585,
- Yapıcı Ş. ve Yapıcı M. (2010). *Eğitim Psikolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Yavuzer, H. (1993). *Çocuk Psikolojisi (9. Basım)*. İstanbul: Remzi Kitapevi

Young Song, E., Pruitt, B. McNamara, J. Colwell, B. (2000). A Meta Analysis Examining Effects School Sexuality Education Programs on Adolescents' Sexual Knowledge, *Jurnal of School Health*.

İNTERNET KAYNAKLARI

<http://sağlık.ceplg.com/cinsel-eğitimin-önemi.html>.

http://en.wikipedia.org/wiki/sex_education.

<http://www.who.int/gender/whatisgender/en/>

<http://sağlık.ceplg.com/cinsel-egitimin-onemi>.

EKLER

Ek 1: Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı Kazanımları İle Eşleşen Ara Disiplin Alan Kazanımları Tablosu

SINIFI / ÖĞRENME ALANI/ ÜNİTE	FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ KAZANIMLARI	REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA KAZANIMLARI
6 Canlılar ve Hayat/ Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme	3.1.Çocukluktan ergenliğe geçişte meydana gelen bedensel ve ruhsal değişimleri sıralar.	3.Ergenlik dönemindeki gelişim özelliklerini sıralar.
	3.2. Ruhsal ve bedensel değişimleri ailesi/akranları/ kişisel gelişim uzmanları ile paylaşır.	1. Akran gruplarıyla sağlıklı arkadaşlık ilişkileri kurar. 2. İletişim becerilerinin başkalarıyla ilişkilerini nasıl güçlendireceğini açıklar.
	3.3.Ergenlik döneminin insan yaşamının doğal bir dönemi olduğunu farkına varır.	8.Yaşadıklarını ergenlik dönemi açısından değerlendirir
	3.4. Ergenliği sağlıklı geçirebilmek için yapılması gerekenleri fark eder.	4. Duygu ve düşüncelerini ifade etme yollarını, ilişkilerinde etkili bir biçimde kullanır.

SINIFI / ÖĞRENME ALANI/ ÜNİTE	FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ KAZANIMLARI	SAĞLIK KÜLTÜRÜ EĞİTİMİ KAZANIMLARI
6 Canlılar ve Hayat/ Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme	2.2. İnsanda üremeyi sağlayan yapı ve organları model, levha, şema üzerinde gösterir	6. Üreme sistemi organlarını tanıır.
	2.3. Üreme organlarının neslin devamı için üreme hücrelerini oluşturduğunu ifade eder.	
	2.6. Büyümeye bağlı olarak değişen yaş- boy-kütle ilişkisini yorumlar.	1.Büyüme gelişme, olgunlaşma kavramlarının anlamını belirtir.
6 Canlılar ve Hayat/ Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme	2.7. Gözlemleri sonucunda insanın gelişim dönemlerini isimlendirerek belirgin özelliklerini listeler.	2. Bireylerdeki farklı büyüme hızlarına örnek verir.
	3.1. Çocukluktan ergenliğe geçişte meydana gelen bedensel ve ruhsal değişimleri sıralar.	7. Kız ve erkeklerde ergenlik belirtilerini sıralar. 8. Kız ve erkeklerin ergenliğe farklı zamanda girme sebeplerini açıklar. 9. Kız ve erkek ergenlerde görülen benzer ve farklı bedensel değişimlere örnek verir.
6 Canlılar ve Hayat/ Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme	3.2. Ruhsal ve bedensel değişimleri ailesi/akranları/ kişisel gelişim uzmanları ile paylaşır.	10. Duygu ve düşüncelerini paylaşma biçimlerini açıklar. 12. Ergenlik dönemi değişimlerine uyum sağlama yollarını sorgular. 13. Ergenlikle ilgili sorunları ve merak edilen konuları belirler.

Ek 2: İnsanda Üreme, Büyüme ve Gelişme Ünitesi İle İnsanda Ergenlik Dönemi Ünitesine Ait Hedef Davranışlar.

6.Sınıf Üniteler

ÖĞRENME ALANI : CANLILAR VE HAYAT

1. ÜNİTE : CANLILARDA ÜREME , BÜYÜME VE GELİŞME

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
CANLILARDA ÜREME , BÜYÜME VE GELİŞME	2. İnsanda üreme, büyüme ve gelişme ile ilgili olarak öğrenciler;		
	2.1. Üremeyi sağlayan sperm ve yumurtanın görevlerine göre farklı yapılar kazanmış hücreler olduğunu fark eder.	Hücreleri Karşılaştırma Öğrencilere sperm ve yumurta hücrelerinin resimleri gösterilir ya da filmler izletilir. “Hücreleri İnceleyelim” etkinliğinde gördükleri hücre şekilleriyle karşılaştırarak farklılıkları belirtirler (2.1), (BSB-1, 2, 5, 6).	→ 2.1 Üreme hücrelerinin ayrıntılı yapısı verilmez. Sperm için baş, orta kısım ve kuyruk belirtilir. Yumurta için zar, sitoplazma ve çekirdek gösterilir. Her iki hücre büyüklük ve hareket bakımından basitçe karşılaştırılır. ☞ Sağlık Kültürü Eğitimi (2.2;2.3-6)
	2.2. İnsanda üremeyi sağlayan yapı ve organları model, levha, şema üzerinde gösterir.	Her Gün Değişiyoruz Öğrenciler döllenmeden sonraki gelişim safhalarında meydana gelen değişimleri çeşitli kaynaklardan araştırırlar. Kendi topladıkları veya öğretmen tarafından getirilen embriyo resimleri ve daha sonraki çeşitli sürelerdeki (1 hafta, üç hafta, iki ay vb.) gelişim basamaklarını gösteren resimler, karışık olarak verilir. Öğrencilerin inceledikten sonra resimleri sıraya dizmeleri istenir. Daha sonra öğretmen sıralamanın doğruluğunu kontrol eder. Kendilerini embriyonun yerine koyarak gördükleri değişimleri dillendirmeleri istenir (2.4).	→ 2.3 Üreme hücrelerinin oluşumunda mayoz girilmez. → 2.4 Embriyonun gelişiminde Morula, Blastula, Gastrula vb. safhalar anlatılmaz.
	2.3. Üreme organlarının neslin devamı için üreme hücrelerini oluşturduğunu ifade eder.		↻ 2.3, 2.4 Mitoz ve mayoz 8. sınıfta işlenecektir. [!] 2.4, 2.5 Aile planlaması, sık doğumun sakıncaları ile ilgili bir okuma metni verilebilir.
	2.4. Sperm/ yumurta/ zigot/ embriyo ve bebek arasındaki ilişkiyi yorumlar.	Ne Kadar Büyürüm? Öğretmen yardımı ile öğrenciler, iki alt sınıf, iki üst sınıf ve kendi sınıfındaki öğrencilere ait boy-yaş-kütle ölçülerini alarak, bu ölçülerin ortalamalarını bulurlar. Buldukları bu ortalamalarla yaş-boy, yaş-kütle grafiği çizerler. Grafikler karşılaştırılarak aralarındaki farklılıklar tartışmaya açılır. Tartışma sonuçlarına dayanarak öğrencilerden dört yıl sonra boy ve kütlelerinin ne kadar olabileceğini tahmin etmeleri istenir (2.6), (BSB-9, 22, 23, 27, 28, 29, 30).	[!] 2.5. Anne adayının dikkat etmesi gereken hususlarla ilgili olarak zararlı alışkanlıklar (sigara ve alkol), radyasyon, ilaç kullanımı ve dengeli beslenme verilir.
	2.5. Embriyonun sağlıklı gelişebilmesi için anne adayının nelere dikkat etmesi gerektiğini araştırır ve sunar (BSB-32).	Genç Gazeteci Öğrenciler aile büyüklerinden birinin fotoğraflarını kullanarak insan gelişim dönemlerini ve bu dönemlere ait anlamları içeren bir poster hazırlar. Ayrıca çeşitli kaynaklardan topladıkları Atatürk'ün farklı gelişim dönemlerine ait resimlerini kullanarak bir poster oluşturabilirler (2.7), (BSB-32).	☑ 2.5 kazanımı; Türkçe dersi “Okuma”, “Konuşma” ve “Yazma” temel dil becerisi ile ilişkilendirilir.
	2.6. Büyümeye bağlı olarak değişen yaş-boy-kütle ilişkisini yorumlar (BSB-28,29,30).		→ 2.7 İnsanda gelişim dönemleri; bebeklik, çocukluk, ergenlik, yetişkinlik ve yaşlılık olarak verilir.
2.7. Gözlemleri sonucunda insanın gelişim dönemlerini isimlendirerek belirgin özelliklerini listeler (BSB-1,27).		☑ 2.6 kazanımı; Matematik dersi “Araştırmalar İçin Soru Oluşturma ve Veri Toplama” alt öğrenme alanı kazanım 1 ve “Tablo ve Grafikler” alt öğrenme alanı kazanım 1 ile ilişkilendirilir. ☞ Sağlık Kültürü Eğitimi (2.6-2; 2.7-1) ☞ Grafiği Yorumlayalım	

☞: Sınıf-Okul İçi Etkinlik ☞: Okul Dışı Etkinlik ↻: Ders İçi İlişkilendirme ☑: Diğer Derlerle İlişkilendirme ☒: Ölçme ve Değerlendirme ??? : Kavram Yanılgısı [!]: Uyarı
→: Sınırlamalar ☞: Ara Disiplinlerle İlişkilendirme (Ayrıca içindeki 1. rakam Fen ve Teknoloji dersi kazanımını, 2. rakam ara disiplin kazanımını gösterir.)

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
CANLILARDA ÜREME , BÜYÜME VE GELİŞME	3. Ergenlik ile ilgili olarak öğrenciler; 3.1. Çocuktuktan ergenliğe geçişte meydana gelen bedensel ve ruhsal değişimleri sıralar. 3.2. Ruhsal ve bedensel değişimlerini ailesi/akranları/ kişisel gelişim uzmanları ile paylaşır (TD-3). 3.3. Ergenlik döneminin insan yaşamının doğal bir dönemi olduğunu farkına varır. 3.4. Ergenliği sağlıklı geçirebilmek için yapılması gerekenleri fark eder. 3.5. Büyüme, gelişme ve ergenliğin araştırıldığı, tartışıldığı ve paylaşıldığı toplumsal organizasyonların önemini fark ederek bu organizasyonlara katılmaya gönüllü olur (TD-5).	Misafirimiz Var Öğrenciler büyüme, gelişme ve ergenlikle ilgili sorunlarını isimlerini belirtmeden kâğıtlara yazarlar. Bu sorular sınıfa davet edilen doktor, psikolojik danışma ve rehberlik uzmanı veya psikolog tarafından cevaplandırılır. Soru ve cevaplarla birlikte, ilgili diğer görsel ve yazılı materyaller herkesin görebileceği bir panoda sergilenir (2.6; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4). Tiyatromuza Davetlisiniz İstekli öğrencilerden "Ergenlik Döneminde Yaşanan Değişimler" temalı drama etkinliğine ilişkin senaryo yazacak bir grup seçilir. Oyunda canlandırılacak karakterler; insandaki büyüme, gelişme dönemlerinin her birini temsil edecek şekilde seçilmeli, ana karakter ise ergenlik döneminde yaşayan bir birey olmalıdır. Bu senaryoya uygun olarak öğretmen rehberliğinde görev dağılımları yapılır. Hazırlanan senaryo uygun şekilde düzenlenen sınıf ortamında canlandırılır. İzleyenlerden oyundaki karakterler hakkında yorum yapmaları istenir (2.7; 3.1; 3.2; 3.3). Büyüyorum Öğrenciler gruplara ayrılır. Ergenlik dönemindeki gelişimi daha iyi anlayabilmelerini sağlamak amacıyla grupların fiziksel, bilişsel ve duygusal-sosyal gelişim başlıklarından birini seçerek araştırma yapmaları istenir. Araştırma sonuçlarını poster şeklinde düzenleyerek tahtaya asarlar. Gruplar her bir poster üzerinde açıklamalar yaparak diğer grupların sorularını cevaplar. Öğretmen yapılan tartışmalardan yola çıkarak ergenlik döneminde meydana gelen değişimlerin doğal olduğunu vurgular, bu dönemle ilgili güçlük yaşayanların psikolojik danışma ve rehberlik servisine başvurabileceklerini belirtir (3.2; 3.3; 3.4), (BSB-25, 27, 32). Haydi Konuşalım Öğretmen öğrencilere <i>iletişim</i> kavramının neler çağrıştırdığını sorar. Verilen cevaplar tahtaya yazılır. Bu cevapların içinden iletişimin temel ögesi olan beceriler (dinleme, anlama ve anladığını iletme) işaretlenerek bu kavramlar üzerinde tartışma açılır. Daha sonra "Arkadaşlarımızla ilişkilerinizde bu becerileri ne kadar kullanıyorsunuz?, Anne, baba ve kardeşinizle ilişkilerinizde bu becerileri ne kadar kullanıyorsunuz?, İnsanlar etkili iletişim becerilerini ilişkilerinde kullanmadıklarında ne olur?" soruları sorularak alınan cevaplar doğrultusunda ergenlik döneminin sağlıklı olarak geçirilebilmesi için yaşanan değişimleri akranlarıyla ve gerekli kişilerle paylaşmanın önemi vurgulanır (3.2; 3.3 ;3.4).	[!] 3.1 Her öğrencinin ergenliğe geçişte bireysel farklılıklar gösterebileceği vurgulanmalıdır. [!] 3.1 Ergenliğe geçişte öğrencilere vücutlarından utanmamaları gerektiği belirtilmelidir. → 3.1 Bedensel değişimlerde âdet döngüsü ayrıntıya girilmeden verilir (Folikül evresi, korpus luteum evresi vb. evreler anlatılmaz). → Rehberlik ve Psikolojik Danışma (3.1-3; 3.2 -1, 2; 3.3- 8; 3.4 - 4) [!] 3.2, 3.3, 3.4 Psikolojik danışma ve rehberlik servisi ile aileler işbirliği yaparak öğrencilerin bu dönemdeki sorunlarına yardımcı olabilirler. → Sağlık Kültürü Eğitimi (3.1 – 7,8,9 ; 3.2 – 10,12,13) [!] 3.2, 3.3, 3.4 Ailelere ve öğrencilere ergenlik döneminin özellikleri ile ilgili bilgilendirici yazılar dağıtılabılır veya velilerle toplantılar düzenlenebilir. → Kendimi Seviyorum

☞: Sınıf-Okul İçi Etkinlik ☛: Okul Dışı Etkinlik ☜: Ders İçi İlişkilendirme ☞: Diğer Derslerle İlişkilendirme ☞: Ölçme ve Değerlendirme ??? : Kavram Yanılgısı [!]: Uyarı

→: Sınırlamalar → Ara Disiplinlerle İlişkilendirme (Ayrıca içindeki 1. rakam Fen ve Teknoloji dersi kazanımını, 2. rakam ara disiplin kazanımını gösterir.)

Ek-3: İzin Alınan Okulların Adları.

Araştırma Yapılacak Okulların İsimleri ve Öğrenci Sayıları

<u>İlçe</u>	<u>Kurum Adı</u>	<u>6. Sınıfta Okuyan Öğrenci Sayısı</u>
Merkez	Osman Atilla İlköğretim Okulu	111
Merkez	Kocatepe İlköğretim Okulu	136
Merkez	Kazım Özer İlköğretim Okulu	70
Merkez	Mareşal Fevzi Çakmak İlköğretim Okulu	121

Ek-4: Afyon Milli Eğitim Müdürlüğünden Alınan Araştırma İzin Belgesi

T.C.
AFYONKARAHİSAR VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

18.01.2011* 01953

Sayı :B.08.4.MEM.4.03.00.10-605.99/
Konu :Araştırma İzinleri

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ'NE

İlgi : 06/01/2011 tarih ve B.30.2.AKÜ.0.E1.00.00/510/55 sayılı Mesude UYGUR'un araştırma izin talebi yazısı.

Müdürlüğümüze bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılması planlanan araştırmalar için, Müdürlüğümüz bünyesinde oluşturulan "Araştırma Değerlendirme Komisyonu" toplanarak "Milli Eğitim Bakanlığı Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı" tarafından 28.02.2007 tarih ve B.08.4.EGD.0.33.03.311-311/1084 sayılı bakanlık onayı ile yayınlanan "Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi" doğrultusunda ilgili izin talebini incelemiş olup "Valilik Oluru", "Araştırma Değerlendirme Formu", "Onaylanmış Veri Toplama Aracı" ve "Uygulama Yapılacak Okullar Listesi" ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Emir İKİCİ
İl Milli Eğitim Müdür V.

EKLER :

1. Valilik Oluru (1 Sayfa)
2. Araştırma Değerlendirme Formu (1 Sayfa)
3. Uygulama Yapılacak Okullar Listesi (1 Sayfa)
4. Onaylanmış Veri Toplama Aracı (2 Sayfa)

EGİTİMDE REFORM Daha aydınlık gelecek!	EGİTİMDE %100 DESTEK	DANIŞMA 444 0 632 HATTI		İl Milli Eğitim Müdürlüğü Tel : 0 272 213 76 03 Edep : 0 272 214 05 87 Fax : 0 272 213 76 05	Eğitim Öğretim Şubesi E-posta : afyonmem@meb.gov.tr egitim03@meb.gov.tr Web : http://afyon.meb.gov.tr
Yazılarımıza verilecek cevaplarda yazımızın ilgisinin mutlaka belirtilmesi					

T.C.
AFYONKARAHİSAR VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı :B.08.4.MEM.4.03.00.10-605.99/
Konu :Araştırma İzinleri

17.01.2011* 01879

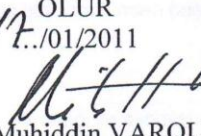
VALİLİK MAKAMINA

İlgi: 06.01.2011 tarih ve B.30.2.AKÜ.0.E1.00.00/510/55 sayılı Mesude UYGUR'un araştırma izin talebi yazısı.

Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Tezli yüksek lisans öğrencisi Mesude UYGUR'un 2010-2011 öğretim yılında 'İlköğretim 6. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi'nin Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme Ünitesinde Geçen Cinsel İçerikli Kavram ve Açıklamalara Karşı Öğrencilerin Tutumu' konulu yüksek lisans tezi kapsamında ekli listedeki okullarımızın 6.sınıf ilköğretim öğrencilerine yönelik 21/02/2011 tarihinden başlamak üzere anket çalışmaları yapmaları, anket çalışmaları tamamlandıktan sonra sonuçlarının birer örneğinin İl Milli Eğitim Müdürlüğüne teslim edilmesi şartıyla, Müdürlüğümüz Araştırma ve Değerlendirme Komisyonunun teklifi doğrultusunda, müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamınızca da uygun görüldüğü takdirde tensiplerinize arz ederim.

Hidayet YILDIRIM
İl Milli Eğitim Müdürü

OLUR
17.01/2011

Ali Muhiddin VAROL
Vali a.
Vali Yardımcısı

EKLER:

- 1-Araştırma Değerlendirme Formu (Form 2)
- 2-Anket Yapılacak Okullar

EGITIME Daha aydınlık gelecek! %100 DESTEK	DANIŞMA 444 0 632 HATTI	Haydi kızlar okula	İl Milli Eğitim Müdürlüğü Tel : 0 272 213 76 03 Edep : 0 272 214 05 87 Fax : 0 272 213 76 05	Eğitim Öğretim Şubesi E-posta : afyonmem@meb.gov.tr egitim03@meb.gov.tr Web : http://afyon.meb.gov.tr
Yazılarımıza verilecek cevaplarda yazımızın ilgisinin mutlaka belirtilmesi				

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı

ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME FORMU

ARAŞTIRMA SAHİBİNİN	
Adı Soyadı	Mesude UYGUR
Kurumu / Üniversitesi	AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
Araştırma yapılacak iller	AFYONKARAHISAR
Araştırma yapılacak eğitim kurumu ve kademesi	Ekli Listedeki Afyonkarahisar Merkez ilköğretim Okulları 6. Sınıf Öğrencileri
Araştırmanın konusu	İlköğretim 6. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi'nin 'Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme Ünitesinde Geçen Çinsel İçerikli Kavram ve Açıklamalara Karşı Öğrencinin Tutumu'
Üniversite / Kurum onayı	Var
Araştırma/proje/ödev/tez önerisi	Var
Veri toplama araçları	I. Tutum Anketi (2 sayfa)
Görüş istenilecek Birim/Birimler	-
KOMİSYON GÖRÜŞÜ	
Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi Mesude UYGUR'UN "İlköğretim 6. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi'nin Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme Ünitesinde Geçen Çinsel İçerikli Kavram ve Açıklamalara Karşı Öğrencinin Tutumu " konulu yüksek lisans tezi hakkında, Afyonkarahisar merkez ilçede bulunan ekli listedeki ilköğretim okulları 6.sınıf öğrencilerine yönelik araştırmalarını yürütebilme isteği 21.02.2011 tarihinden başlamak üzere komisyonumuzca uygun görülmüştür.	
Komisyon kararı	Oybirliği ile alınmıştır.
Muhalef üyenin Adı ve Soyadı:	Gerekçesi;

KOMİSYON

13/01/2011
Emin EKİCİ
Komisyon Başkanı

Hüseyin SAZLIK

Yusuf Ali SANCA

Araştırma Yapılacak Okulların İsimleri ve Öğrenci Sayıları

<u>İlçe</u>	<u>Kurum Adı</u>	<u>6. Sınıfta Okuyan Öğrenci Sayısı</u>
Merkez	Osman Atilla İlköğretim Okulu	111
Merkez	Kocatepe İlköğretim Okulu	136
Merkez	Kazım Özer İlköğretim Okulu	70
Merkez	Mareşal Fevzi Çakmak İlköğretim Okulu	121

Sevgili öğrenciler

Bu anket sizin Fen ve Teknoloji dersindeki cinsel içerikli konulara karşı tutumlarınızı ölçmek için geliştirilmiştir. Araştırmada size ait kişisel bilgilere gereksinim duyulmaktadır.

Kişisel bilgiler bölümüne ve ankette yer alan sorulara vereceğiniz cevaplar sadece bu araştırma kapsamında kullanılacak, başka kişi ya da kurumlara verilmeyecektir.

Anketteki her cümleyi dikkatlice okuduktan sonra, cümleye ne derecede katıldığınızı veya katılmadığınızı belirtmek için yanındaki seçeneklerden birini (X) şeklinde işaretleyiniz. Lütfen bütün maddeleri cevaplayınız. BOŞ MADDE BIRAKMAYINIZ.

Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Mesude Tavlı Uygur
AKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

KİŞİSEL BİLGİLER

1) Cinsiyetiniz: Erkek () Kız ()

2) Anne- Babanızın öğrenim durumu

	<u>Anne</u>	<u>Baba</u>
• Okur-yazar değil	()	()
• İlkokul	()	()
• Ortaokul	()	()
• Lise ve dengi okul	()	()
• Üniversite	()	()
• Lisansüstü	()	()

3) Anne- Babanızın meslekleri nelerdir?

	<u>Anne</u>	<u>Baba</u>
• İşçi	()	()
• Esnaf	()	()
• Çiftçi	()	()
• Memur	()	()
• Serbest meslek	()	()
• Çalışmıyor	()	()

4) Aylık geliriniz,

- 600 – 1000 TL ()
- 1010 – 1500 TL ()
- 1510 – 2000 TL ()
- 2010 – 2500 TL ()
- 2510 TL ve üzeri ()

TUTUM ANKETİ

Cümleler	Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1. Ergenlik dönemi hakkında bilgi edindiğimde bu dönemi rahat ve sağlıklı geçirebilirim.					
2. Ergenlik döneminde, bedenimde meydana gelen değişikliklerle ilgili konuları öğrenmek yaşamımda bana fayda sağlar.					
3. Ergenlik dönemi ve üreme sistemi ile ilgili bilgiler öğrenmek sıkıcıdır.					
4. Fen ve Teknoloji dersinde, "insanda üremeyi sağlayan yapı ve organlar" konusunda geçen dişi ve erkek üreme organları hakkında sınıfta konuşulması beni rahatsız eder.					
5. İnsanın cinsel gelişimi hiç ilgimi çekmez.					
6. Fen ve teknoloji dersinde geçen insanda üreme sistemi ile ilgili kavramlar ve açıklamalar bana önemsiz geliyor.					
7. Fen ve Teknoloji dersinde 'insanda üreme, büyüme ve gelişme' konusuna çalışmaktan zevk alırım					
8. İnsanın cinsiyet özellikleriyle ilgili konuları merak ederim.					
9. Ergenlerde meydana gelen bedensel değişimlerin konuşulduğu ortamda karşı cinsin olması beni rahatsız eder.					
10. Ergenlik dönemimde vücudumda meydana gelen değişimlerin sebebini öğrenmek isterim.					
11. Ergenlik dönemi ve cinsiyet özellikleri ile ilgili konuları ailemle konuşmaktansa bu derste konuşmayı tercih ederim.					
12. Karşı cinsin üreme organları hakkında bilgi sahibi olmak istemem.					
13. Canlılarda üreme, büyüme ve gelişme ünitesinde geçen konuları öğretmenime rahatlıkla sormadığım için bu konular işlenirken derse katılmam..					
14. Ders kitabında üreme organlarıyla ilgili resimlerin bulunması beni rahatsız eder.					
15. İnsanlarda üreme büyüme ve gelişme konusunun bu dersten kaldırılmasını isterim.					
16. İnsanların nasıl ürettiği hiç ilgimi çekmez					
17. Okulda insanlarda üreme büyüme ve gelişme konusunda öğrendiklerim sayesinde ergenlik dönemi hakkındaki endişelerimden kurtuldum					
18. "insanda üremeyi sağlayan yapı ve organlar" konusunda öğrendiklerimin işe yarayacağını düşünmüyorum.					
19. Cinsellik, kişilik gelişiminin bir parçasıdır.					

